

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 39 (2014) 1988 RUGSĖJIS-SEPTEMBER 27

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS METAI

2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA

Tel. (416) 275-4672

50 ct.

Lietuva su kardinolu

Lietuva savo kovomis už tikėjimą yra parodžiusi daug ryžtingumo, ypač carinės ir sovietinės okupacijos laikais. Kitos tautos, kaip airiai, olandai, italai taip pat yra parodę didelio uolumo savo laikų krikščionybės skleidime bei jos įtvirtinime plačioje visuomenėje. Jos nuo seno dalyvauja aukščiausio laipsnio Katalikų Bendrijos hierarchijoje. Nei Airija, nei Olandija, nei kitos panašios valstybės nepasizymėjo piliečių gausumu, tačiau aukščiausioje K. Bendrijos hierarchijoje nebuvo ignoruojamos – turėdavo savo kardinolus. Lietuva, kad ir pasizymėjusi krikščionišku savo tikėjimu, pastaraisiais šimtmečiais savo kardinolų neturėjo. Į tai skaudžia širdimi žiūrėjo visa Lietuva, ypač pastaraisiais laikais, kai kardinolų skaičius buvo gerokai padidintas ir kai jų eilėse atsirado net nedidelių Afrikos bei Azijos valstybių vyskupai. Šis klausimas pradėjo kilti ypač išeivijos spaudoje. Ir kai latviai gavo kardinolą, o ne lietuviai, pastarųjų širdys gana skausmingai sprendė mįslę – kodėl taip padaryta? Buvo visokių aiškinimų, bandymų guosti save, tačiau jie nieko neįtikino – tik paaštrino laukimą, tapusį kai kur net reikalavimu. Be kitko buvo manoma, kad kaip praityje, taip ir dabar, Vatikane viską blokuoja lenkai.

BANDŽIUSIEJI guosti lietuvių visuomenę ėmė tvirtinti, kad Lietuva jau turi net du slaptus kardinolus (in pectore), būtent arkiv. Teofilij Matulionį ir vysk. Julijoną Steponavičių. Deja, iki šiol nepaaiškėjo, ar tai tiesa. Aiškintojai remiasi įvairiais ženklais, ypač vysk. J. Steponavičiaus atveju, bet kol kas nieko tikro nėra žinoma. O jeigu tai ir būtų tiesa, Lietuvai – maža paguoda, nes slaptas kardinolas dabarties sąlygomis negali turėti jokios įtakos ir viešajai tautos gyvenimui. Jis niekur negali dalyvauti kaip kardinolas ir pasirodyti su savo autoritetu. O autoritetas kardinolo misijai yra pagrindinis dalykas. Jo žodis yra aukščiausios hierarchijos paraiška, turinti didžiausią moralinį svorį tikinčiųjų visuomenėje. O slaptas kardinolas viso to neturi ir pasiilka savo uždaru, kuris gali atsiskleisti tiktaisi pasikeitus esminėms sąlygoms. Buvo ir tokių guodėjų, kurie rėmėsi istorija, esą praityje Lietuva turėjo net tris kardinolus – Fridriką Jogailaitį (1468-1505), Jurgį Radvilą (1556-1600) ir Joną Kazimierą (1809-1872). Deja, pastarasis tik iš dalies buvo lietuvių kilmės, kiti du – lietuvių kilmės, bet su Lietuva buvo mažai susiję, tarnavo daugiausia Lenkijos Katalikų Bendrijai. Tik J. Radvila išbuvo Vilniuje 8 metus, bet vėliau buvo perkeltas Krokuvon. Taigi ir istoriniai argumentai mums yra maža paguoda.

PAGALIAU atėjo laikas neatskiriamai su Lietuva susijusiam kardinolui, kuriuo tapo vyskupas Vincentas Sladkevičius 1988 metais. Įvyko nelauktas paradoksas: lietuvių kardinolų pasyrė popiežius lenkas, Lietuvos sutėmų laikotarpį parinkęs 23-jus metus išbuvusį sovietinėje tremtyje vyskupą, slapta išventintą velionies arkivyskupo Teofiliaus Matulionio, nesuistepusį jokiais sovietų vilionėmis, buvusį kunigų seminarijos profesorių, mažiausios vyskupijos administratorių. Šis naujas kardinolinis išaukštinimas ateina ne tiktaisi su garbe, bet ir su dviguba misija – būti švyturiu Lietuvai ir visai Katalikų Bendrijai. Pastaroji turi ne vieną moralinį švyturį, bet Lietuvai turi vieną tokio hierarchinio lygio švyturį, labai reikalingą dabarties lietuvių tautos sutemose. Tokią misiją vykdant, reikia stovėti tautos bei viso krašto priešakyje, t.y. centre. Dėl to natūrali Lietuvos kardinolo vieta yra ne Kaišiadorys, o Vilnius – krašto sostinė. To reikalauja ne tiktaisi kardinolo misija, paskirtis, bet ir valdančiųjų prestižas. Juk sovietiniai Lietuvos valdovai nuolat kalbėjo apie religijos laisvę. Kokia tad gali būti laisvė, jeigu kardinolo buveinė randama ne krašto sostinėje, o jo užkampyje? Tai būtų gėda valdžiai viso pasaulio akys. Kardinolo sostas turi būti Lietuvos sostinėje, kur stovi garbingoji katedra. Ji yra tikrasis kardinolo sostas, kuris dabar turėtų pasitikti naująjį kardinolą ir vėl tapti pagrindine Lietuvos šventove. Pr. G.

KANADOS ĮVYKIAI

JAV kongresas patvirtino sutartį

Laisvos prekybos sutartį, 1988 m. sausio 2 d. pasirašytą JAV prez. R. Reagano ir Kanados ministro pirm. B. Mulronio, jau patvirtino JAV kongresas. Atstovų rūmų pripažinimo buvo susilaukta rugpjūčio 9 d., senato – rugšėjo 19 d. Placiu nuskambėjo senato sprendimas, padarytas 83:9 balsų santykiu. Mat po jo sutarties priėmimo įstatymą belieka pasirašyti prez. R. Reaganui. Senato posėdyje už sutartį balsavo 43 demokratai ir 40 respublikonai, prieš – septyni demokratai ir du respublikonai. Senato posėdyje sutarties patvirtinimą istoriniu įvykiu pripažino ir demokratų, ir respublikonų atstovai. Esą tai buvo didelis laimėjimas abiejų draugiškų kaimyninių šalių, turinčių ilgiausią pasaulyje

nesaugomą sieną. Prekybą tarp Kanados ir JAV sustiprins visiškai maito bei kitų suvaržymų panaikinimas sekančiame dešimtmetyje. Demokratas senatorius L. Bentsenas betgi priminė, kad Kanados ekonominis pajėgumas yra dešimt kartų mažesnis už JAV ir penkis kartus už Japonijos. Abipusė metinė prekyba laisvais principais sieks tik apie \$160 milijonų. Tačiau ši sutartis yra svarbi ir tarptautinei prekybai, kuriai taip pat reikia panašaus varžtų panaikinimo ar bent jų sumažinimo. JAV ir Kanados laisvos prekybos sutarties taps pavyzdžiu kitoms tautoms prekybos derybose Ženevoje.

JAV senato posėdyje pagyrimo susilaukė Kanados ministras (Nukelta į 9-tą psl.)

Lietuvos kankinių šventovė Anapilyje, netoli Toronto, 1978 m. birželio 11 d. pašventino apaštalinis pramonijus Kanadai arkiv. ANGELO PALMAS. Čia jis pasirašo šventinimo aktą. Šalia a.a. kun. Petras Ažubalis, klebonas, kurio rūpesčiu šventovė pastatyta

Ar sovietinis komunizmas humaniškas?

Visų negerovių šaltinis yra politinio vairo patikėjimas vienai partijai

EDITA NAZARAITE

Šį retorinį klausimą kėlė ne vienas socialistas, iškėlęs markistine - leninine utopija. Pokarinėje Europoje pirmieji socializma "žmogišku veidu" bandė sukurti čekoslovakai, bet tuoj įriedė broliai tankai ir gražias užmačias sulgiu- no su žemėmis. Tačiau po aštuoniolikos metų humaniško socializmo ilgesys sulapojo pačiame Kremliaus kurantų pavėsyje. Šios gražios išimties tik patvirtina taisyklę, jog socializmas - komunizmas, deja, humanišku niekur ir niekada nepasizymėjo. Ši sistema, šis bausis XX a. socialinis eksperimentas daugeliui tautų atnešė nelaisvę, diktatūrą, ekonominę suirutę. Maža to - atnešė stalinizmą ir mirtį kalėjimuose bei gulaguose.

Prisipažinti klydus gali tik labai stiprios, neeilinės asmenybės arba labai sąžiningi žmonės.

Aleksandras Jakovlevas, CK Politbiuro narys ir M. Gorbačiovo patarėjas, lankydamsis tarybų Lietuvoje rugpjūčio mėnesį, pareiškė ketletą pastabų, vertybė dėsio. Tarp tiradų, neva tamsi ir dar vis nepasirėšėjanti tarybės liaudies sąmonė nėra tinkamai pasirodusi didžiosioms gorbačiovinėms permainoms, sužibėjo ir tokie minčių perlukai: "Mes tariame "taip", partija kalta ir pasirodusi prisilimti kaltę", tačiau A. Jakovlevas pridūrė, jog jokia šalis, ir TSRS, neturi gėdytis savo praities.

Žinoma, praities gėdytis nereikia, bet negalima pamiršti praityje padarytų nusikaltimų, kurie tebėra gyva žaizda žmonių atminty, nes tuos nusikaltimus darė konkretūs žmonės, ir jie liko nenubauti. Kitaip išeity, jog Vokietija teneigėdė fašizmo, Kambodža - politizmo, Kinija - maoizmo, o TSRS - stalinizmo padarytų nusikaltimų humanišku, sa-

voms ir svetimoms tautoms, iš-tisoms kartoms.

Atrodo, kad gorbačiovinėje eroje išsivystė apskrus diplomatai, išmokę derėtis it turguje: "Jūs užmirškite ir nesigėdykite fašizmo, kurio kūrėjai ir vykdytojai jau nubausti, o mes nesigėdysime savo stalinizmo, kurio kūrėjai ir vykdytojai tebėra nubausti. Mes užmiršime jūsų nusikaltimus, bet ir jūs mums mūsų nepriminkite." Tačiau civilizuoti ir laisvasis pasaulis jokių, niekieno nusikaltimų neužmirš, nors daug ramybės ištroškusįjį ir ragina taip pasielgti. Kyla klausimas, kodėl komunistai nori taip greitai "po žemė užkasti" ir nebesigėdinti stalinizmo? Kam gi tas gėdos šešėlis meta ne pagedidaujamą tamsų atspalvį ant šviesių veidų? Išeity, kad pačiai susikompromitavusiai kompartijai, nes jokia kitokia TSRS neegzistavo jau nuo 1917 metų. O kartu su ja - ir jokių laiko ir gyvenimo bandymų neatsilaikiusiam utopiniam marksizmui-leninizmui.

Tiek fašizmo, tiek stalinizmo atsiradimo priežastys - diktatūra, nekontroliuojamas vieno diktatoriaus ar vienos politinės partijos siautėjimas, jų nesiskaitymas su niekuo ir neatsiskaitymas prieš nieką. Prielaidą diktatoriui Stalinui išaugti sudarė socialistinės-komunistinės sistemos esmė - politinio pliarizmo atsisakymas: utopinis, neatsakingas ir avantiūristiškas šalies politinio vairo patikėjimas vienai komunistų partijai, neva atstovaujančiai plačiųjų masių interesus. Neleidimas egzistuoti atvirai, legaliai opozicinei partijai veda prie piktnaudžia-vimo valdžia prie nerėgėtos korupcijos visose valdžios pakopose, prie nesiskaitymo su liaudies masėmis ir iš to išplaukiančių jos interesų ignoravimu bei absoliučiu paniki-nimu. Dėl to valdantieji sluoksniai atsiveria nuo liaudies ne-

tik storomis Kremliaus sienomis, bet dar ir tankais bei minosvaidžiais, ima terorizuoti gyventojus, o, reikalui esant, dar ir mases perkelia į negyvenamas trofimofų salas ir apvertia spygliuotomis tvoromis.

Taip gimsta stalinizmas ir su juo susiję nusikaltimai, už kuriuos iki šiol dar niekas nenubaustas. Šalyje, kur gamybos priemonių privatizavimas vaiduojamas kaip didžiausia žmogaus išnaudojimo priemonė, gamyba lieka be kontrolės, be šeiminko, nes visokioms specialiom, parduotuvėm ir kitokiom panašiom užkardom nuo tikrovės atsitvėrusi valdančioji komunistų mažuma nebesiorientuoja gamyboje, ignoruoja rinkos bei kitus sveikus ekonomikos dėsnius, tad šalyje prasideda neregėtas ekonominis nuopuolis. Liaudies masės, sąmoningai ar intuityviai suvokdamos savo padėties beteisiskumą, beįgėškumą ir net nereikalingumą, puola į tokius kraštutinius, kaip masiškas alkoholizmas, dvasinis kurtumas ir protinis akumas, cinizmas, pragmatizmas arba konformizmas. Tokiu būdu prasideda "puvimas ir iš apačios", ne tik "iš viršaus". Pro storų Kremliaus mūrų sienas pajutusi totalitarinių padarinių smarvę, kompartija suskato ieškoti išsigelbėjimo reformose. Vienok, istorija moko, jog reformos la-vonams nebepadeda: ar stiklinė aki idėsi - vis tiek jau nepraregės, ar koją dirbtinę primontuos - nebeis, ranką plastmasinę sumeistras - nebedirbs.

Kol kiekvienas doras žmogus neįsisąmonins, jog stalinizmą sukūrė ne Stalinas, o marksizmas-leninizmas, kuriuo ir toliau tebesivadovauja pati viena visą valdžią užsiglobusi komunistų partija, tol ne vienas žmogus negali būti tikras, jog stalinizmas nesugrįš rytoj ar poryt.

Pasaulio įvykiai

MASKVA VIS DAR NEISTENGIA SUSTABDYTI ĮTAMPOS tarp Armėnijos ir Azerbaidžano dėl autonominės Kalnų Karabachos srities. Ji dar Lenino laikais buvo prijungta prie Azerbaidžano, nors didžioji gyventojų dalis yra krikščionys armėnai, kurių nekenčia musulmonai azerbaidžaniečiai. Nuo vasario mėnesio Kalnų Karabachos armėnai reikalauja, kad ši sritis būtų prijungta prie Armėnijos. Tas reikalavimas sukėlė kerštingų azerbaidžaniečių riaušes prieš armėnus Sumgaito mieste, pasibaigusias 32 armėnų nužudymu. Armėnija reagavo protesto demonstracijomis savo sostinėje Jerevane. Įtampa aprimo, kai Sovietų Sąjungos vyriausybė ir aukščiausiasis sovietas atsisakė Kalnų Karabachą prijungti prie Armėnijos. Dabar vėl politinis armėnų ir azerbaidžaniečių susikirtimas prasi-dėjo Stepanakerte, didžiausiam Kalnų Karabachos miestelyje, kur vienas gyventojas žuvo, 48 buvo sužeisti. Reakcijos buvo susilaukta Armėnijos sostinėje Jerevane demonstracijomis ir visuotiniu streiku. Vėl reikalaujama armėnų daugumą turintį Kalnų Karabachą grąžinti Armėnijai. Šį kartą kompartijos vadas M. Gorbačiovas pasirinko kietą liniją, pasiūdamas vidaus reikalų ministerijos kariuomenės dalinius į Armėnijos sostinę Jerevaną ir į Stepanakerto miestelį Kalnų Karabache. Maskvos televizija rodė automatais ginkluotus karius ir tankus tų vietovių gatvėse.

ventojų daugumą Kosovo provincijoje sudarantys albanai. Esą jie stengiasi iš tos provincijos išstumti serbus. Dėl šių kaltinimų prasidėjo kruvini susikirtimai tarp abiejų grupių. Masinės serbų demonstracijos pramonės centre Niksiče, sutraukusios apie 100.000 dalyvių, reikalauja užbaigti albanų siautėjimą Kosovo provincijoje. Demonstrantai remia Serbijos komunistų vado S. Milosevičiaus planą, panaikinantį autonomines provincijas Serbijos respublikoje. Praktiškai tai reikštų Serbijos sujungimą. Demonstracijose kalbėjo buvęs komunistinių partizanų gen. A. Vojinovičius, reikalaujęs paskelbti pavojaus stovį Kosovo provincijoje ir atleisti albanus valdžios pareigūnus, pataikaujančius kaimyninei Albanijai. Priešingu atveju grasinama ginkluotu sukilimu gelbėti serbų mažumą Kosovo provincijoje. 1980 m. miręs partizanų vadas ir komunistinės Jugoslavijos prez. B. Tito kraštui valdyti paliko koalicinę vyriausybę, kurios vadai, atstovaujantys federaciją sudarančioms respublikoms, keičiasi rotacine tvarka.

Smerkia brolį

Kariuomenės dalinius atitraukianti Sovietų Sąjunga komunizmą Afganistane bando išsaugoti prezidento pareigoms pasirinktu savo patikėtinu Nadžibula. Daug kam atrodo, kad tai yra tuščios pastangos, nes sovietų apginkluoti prez. Nadžibulos kariai pralaimės kovą prieš musulmonus partizanus. Tokios nuomonės yra ir prez. Nadžibulos jaunesnis brolis S. Rahis, su žmona ir dviem vaikais pabėgęs pas partizanus ir neseniai pasiekęs Pakistaną. Spaudos konferencijoje Pešvare S. Rahis teigė, kad jo brolis Nadžibula yra į Staliną panašus melagis ir žudikas, 1983 m. nužudęs su jo politika nesutikusį tėvą. Pats S. Rahis sakėsi priklausęs kompartijai dešimtį metų, bet ja ir savo broliu nusivylęs po 1979 m. įvykusios sovietinės invazijos. Pasak S. Rahio, jo brolio prez. Nadžibulos laukia neišvengiamas pralaimėjimas, kai Sovietų Sąjunga užbaigs karių atitraukimą 1989 m. vasario 15 d.

Etinės problemos

Sovietų Sąjungą slepia įtampa tarp Armėnijos ir Azerbaidžano dėl Kalnų Karabachos. Panašios problemos susilaukė ir Jugoslavija, kurią sudaro šešios respublikos. Serbijos respublika turi dvi autonomines Kosovo ir Vojvodinos provincijas. Įtampą atnešė gy-

Rinkimai Švedijoje

Švedijos parlamento rinkimus laimėjo premjero I. Carlsono socialdemokratai, parlamentan grįžę su 158 atstovais. Daugumą 349 vietų parlamente socialdemokratams užtikrins jų sąjungininkai komunistai, savo parlamentary skaičių padidinę iki 21. Trys centrinės partijos susilaukė tik 150 atstovų. Socialdemokratai Švediją valdo nuo 1932 m. Iš valdžios juos buvo išstūmusi konservatorių koalicija 1976-82 m. Socialdemokratų premjerui I. Carlsonui tai buvo pirmieji parlamento rinkimai po socialdemokratų premjero O. Palmės nužudymo 1986 m. Pirmą kartą nuo 1917 m. Švedijos parlamentas susilaukė naujos žaliųjų partijos, pagrindinį dėmesį skiriančios gamtosaugai. Žalieji, surinkę 5,5% balsų, parlamentan įvedė 20 savo atstovų.

Šiame numeryje:

- Lietuva su kardinolu**
Dviguba misija: būti švyturiu Lietuvai ir Katalikų Bendrijai
- Ar sovietų komunizmas humaniškas?**
Žmoniškumu jis niekur ir niekada nepasizymėjo
- Anonimų žala**
Spaudos laisvė nėra skirta piktnaudžiavimui
- Kodėl reformos?**
Sutrikusi sovietų ekonomija verčia ieškoti išeities
- Prof. Vytautas Skuodis Britanijoje**
Svečiavosi ir pas Londono lietuvius
- Kolektyvinė ir asmeninė išpažintis Sovietijoje**
Pilna staigmenų dabartinė sovietų spauda
- Savonorių-kūrėjų išlydėjus**
A. a. nekroto Nolio nekrologas
- Klebono sukaktis Hamiltone**
Kun. Juvenalio Liaubos, OFM, sukaktuvinis pagerbimas
- Vladui Bakūniui 80 metų**
Žurnalisto ir visuomenės veikėjo sukaktis
- PL sporto žaidynės Australijoje**
Pokalbis su organizacinio komiteto pirm. Jurgiu Jonavičium

TEVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Road, Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada
Telefonas (416) 275-4672. Second class mail registration nr. 00509
Leidėjas: Kanados lietuvių kultūros draugija "Žiburiai"
Redaguoja: kun. dr. Pr. Gaida ir Vyt. Kastytis. Metinė prenumerata – \$22, pusmetinė – \$12, rėmėjo – \$25, garbės – \$30 (Amerikoj – JAV doleriais).
Pavieniai numeriai – 50 ct.

Adresų keitimo reikalu kreiptis tiesiai į "TŽ" administraciją. Skelbimai ruošiamam numeriui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisyti redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.
Tėviškės žiburiai (The Lights of Homeland, USPS 740-550) is published weekly, except 1st & 2nd week in August and 4th week in December by Lithuanian Canadian R.C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc., 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Phone: (416) 275-4672. U.S. office of publication, Lewiston, NY 14092. Subscriptions: ordinary \$22.00, supporter \$25.00, honorary \$30.00 per year. Second Class Postage paid at Lewiston, NY. US POSTMASTER: send address changes to: "Tėviškės žiburiai", P. O. Box 1195 Lewiston, NY 14092. CANADA POST: send address changes to 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Printed in Canada.

Anonimų žala

AURELIJA M. BALASAITIENĖ

Prieš kurį laiką mūsų spaudoje buvo diskutuojama anonimų ir slapyvardžių bei neišaiškinių pradžių problema, daugumai pasisakant prieš jų naudojimą ir tvirtinant, kad anonimai yra mūsų spaudos vėžys. Asmuo, gyvenantis laisvėje, norintis spaudoje pareikšti savo nuomonę, neprivalo slėptis po slapyvardžiais, kaip kad buvo priversti mūsų rašytojai ir publicistai okupacijų ir spaudos draudimo metais. Slapyvardžių gėnėjai, kartais panaudodami visiškai absurdiškus argumentus, net tvirtino, kad kai kurie asmenys nenori pasirašyti "iš kuklumo", gi kiti – kad "nepatogu". Jei tikrai "nepatogu" ir jei pareikštoji nuomonė yra neteisinga ar parašyta užgauliu stiliumi, galima tikėtis nemalonių, todėl "spaudos bailiai" po slapyvardžių pasislepia, įpareigodami redaktorių išlaikyti paslaptį. Drąsūs ir oriūs asmenys, be jokių užpakalinių minčių reiškiantys savo nuomonę atvirai, nebijantys diskusijų ar priešingų nuomonių, supranta ir gerbia spaudos laisvės principus. Spaudos laisvė nėra skirta tiems, kurie ją piktnaudžiauja arba asmeniškų sąskaitų suvedimui, arba kitų asmenų užgavimui ar inkriminavimui.

Kodėl ir vėl ta tema rašau? O todėl, kad tapau mano inicią panaudojimo auka, ir mano asmenišką gyvenimą gerokai nukentėjo. Viena mūsų dienraštyje, Klivlando žinių skyriuje, buvo atspausdintas straipsnelis apie vienos Klivlando parapijinės mokyklos uždarymą ir jo rezultatus. Tai nemandagus ir pamokslaujantis straipsnelis, po kuriuo buvo A.B. inicią. Nedrįsčiau ne savo parapijos kleboną spaudoje kaltinti "krikščioniškos meilės stoka", "atstūmusį" tėvus nuo parapijos veiklos, kuri "skleidė Kristaus Evangeliją"... Neturėdama savo vaikų toje mokykloje nei tikrų faktų, nešimčiau net ir prašoma tokį straipsnį rašyti, o mano ir sakiniai būtų sklaidęsi. ("Kad išlaikius mokyklos lygį...") Tačiau nebūtų joks nusikaltimas pareikšti savo nepasitenkinimą spaudoje dėl mokyklos uždarymo, visa tai išreiškiant oriu stiliumi, be užgauliojimų ir pamokslavimų. Antra vertus, jei to "straipsnio" autorius norėjo tuo klausimu pasisakyti spaudoje, jis turėjo turėti

pakankamai drąsos pasirašyti SAVO vardu ir pavarde. Pilnai suprantu, kodėl autorius turėjo slėptis po svetimais inicialais, nes nei mintys, nei kalbos stilius tikrai nedaro garbės.

Mūsų visuomenė yra labai žiauri, kai atranda progą ką nors kaltinti, apkalbėti ar pasmerkti. Mano namuose nenustojo skambėjus telefonas... ir bet kokie mano užtikrinimai, kad aš nesanti tokio "straipsnio" autorė, nedaug tepadėjo. Buvau priversta kreiptis į dienraščio redaktorių telefonu su prašymu artimiausioje ateityje, Klivlando žinių skyriuje, paskelbti, kad asmuo, pasirašęs tą straipsnį A.B., nesu aš. Lygiai to paties paprasčiau vietinės radijo valandėlės vedėją, kuris mielai tai sutiko padaryti.

Galimas taip pat dalykas, kad A.B. yra teisingi inicialai, bet kiek spaudoje, ypač Klivlande, yra rašančių asmenų su tokiais inicialais, išskyrus mane, dr. Antaną Butkų, kuris taip pat sakosi tokio straipsnio nerašęs.

Užteks anonimų ir neišaiškinių anonimų inicialų – nepasirašyti turi teisę tik vedamųjų straipsnių autoriai, kurie atstovauja redakcijos nuomonei. Pavartykime visą viešąją spaudą. Tokiam populiariam savaitiniame žurnale kaip "Time", po kai kuriuos straipsnius yra surašyti net keli autoriai, matomai straipsnius rašę dalimis ar informaciją surinkę iš skirtingų vietovių. Ir už kiekvieną straipsnį atsakomybę neša jo autorius.

Itariu, kad mano inicialai buvo sąmoningai panaudoti, ir dar kartą pabrėžiu, kad NIEKADA nesu nieko rašiusi anonimiškai, visus savo straipsnius pasirašau pilnu vardu ir pavarde. Ką rašau, už tą nebūčiau atsakomybės, drįstu savo nuomonę ginti ir stengiuosi būti mandagi.

Norėčiau siūlyti žurnalistų sąjungai įtaigoti redaktorių, kad jei galutiniai ir neatšaukiamai atmetę visą medžiagą, kurios autorius nedrįsta pasirašyti.

Kad ateityje būtų sunkiau panaudoti mano inicialus, nuo dabar savo parašą vartosiu taip pat ir savo antrąjį vardą.

Metinė "TEVIŠKĖS ŽIBURIŲ" prenumerata nuo 1988 m. sausio 1 d. – \$22 doleriai, (naujam skaitytojui – \$18), rėmėjo prenumerata – \$25, garbės – \$30. Prenumerata JAV-se – amerikietiškais doleriais.

Kodėl reformos?

Sutrikusi sovietų ekonomija verčia ieškoti išeities. Pvz. 40% bulvių supuvo dirvose, sugedo šimtai vagonų daržovių

ANTANAS BUTKUS

Komunistų partijos (KP) konferencija Maskvoje susilaukė didelio dėmesio ne tik komunistų valdomuose kraštuose, bet ir Vakarų pasaulyje.

Rytų Europos komunistų valdomuose kraštuose vertinimas rezultatų nėra vienas: Prahos ir Rytų Berlyno konservatoriams rūpi kiek mažai jie galės daryti, kad patenkintų Gorbačiovo brukamą persitvarkymą. Vengrijos partijos vadai, kuriems rūpi pasikeitimai, nori žinoti, kaip toli jie gali eiti neperžengę "perestroikos" ribų. Vengrijos parlamentas, net nelaukdamas KP konferencijos pabaigos, išsirikio pirmąjį partijai nepriklausantį biologą Bruno Straub pirmuosiu nekomunistu prezidentu po Antrojo pasaulinio karo. Vien tai jau rodo, kad nepartinės jėgos Vengrijoje yra labai stiprios. Gorbačiovas pareiškė naujam Vengrijos vadui, kad jis laiko Vengrijos reformas modelių sovietų "perestroikai".

Vakarų valstybių vyriausybės taip pat laukė KP konferencijos nutarimų, norėdamos atspėti, kokios bus Sovietų Sąjungos intencijos ir planai: bandys jie atstatyti savo krašto pašlijusią ekonomiją, ar nekreips į ją daug dėmesio ir toliau ves agresyvią užsienio politiką? Mums taip pat labai svarbu patirti kokias reformas KP konferencija leido ir ką jos atneš Lietuvai.

Socioekonominė padėtis

Štai pora duomenų, aiškiai rodančių tragišką Sovietų Sąjungos padėtį.

Vadinamajame "stagnacijos" periode (Brežnevo valdymo metu) ekonomija kasmet krito po 0.5%. Net ir Gorbačiovo valdymo metu ji neaugo, bet krito 0.1% kasmet. Labai bloga padėtis mokslinėje ir technologinėje srityje, kur spraga nuo pasaulinio lygio smarkiai didėja. Prie šio nuosmukio žymiai prisidėjo tai, kad 12-tame penkmečio plane buvo numatyta mokslo pažangą ir technologiją padidinti ne tik kiekybiškai, bet ir kokybiškai. Šiose srityse tai nėra suderinama.

KP konferencijoje "maisto problema" Gorbačiovas pavadino "greičiausiai pačia skaudžiausia ir svarbiausia šių dienų problema sovietų visuomenėje". Sovietų ir Vakarų ekonomistai sutinka, kad norint atgaivinti ekonomiką, visų pirma reikia pagerinti piliečių maitinimą.

Faktas, kad Sovietų sąjunga negali išsimaityti. Vyrauja didžiausia netvarka kolektyvizacijoje, kur yra išgalėjusi per didelę centrinę administraciją ir nepakankama iniciatyva žemės ūkio gamyboje ir jos produktų apdirbime bei transportacijoje. Tarp didelių sovietų gyvenimo sunkenybių pažymėtinas nuolatinis geresnio maisto įieškojimas ir ilgos valandos eilėje prie to maisto gavimo. Tai labiausiai pažeminantis ir nužmoginantis reiškinys.

Šiuo metu sovietų spauda daugiau faktų atskleidžia apie krašto nesėkmes: per 40% bulvių derliaus supuvo dar jas nenurinkus; šimtai vagonų daržovių sugedo nepasiekus rinkos; galvijai neteko 10% svorio iki buvo pristatyti į skerdyklas. Darbininkai turi būti laimingi gavę nusipirkti 2 svarus dešros ir krautuvėje radę kaulą ar du sriubai išsivirti.

Sveikatos atžilgiu Sovietų Sąjunga buvo 50-toji pasaulyje kūdikių mirtingume, 32-troji žmonių amžiaus ilgume.

Sovietologas H. Rowen, rašydamas apie Sovietų imperijos ateitį, pareiškė, kad 20-tame šimtmečio Kinija ekonominiame srityje pralenks Sovietų Sąjungą. Pasak švedų ekonomisto Derek Swan, sovietai pagamina tik vieną ketvirtadalį JAV-bių gėrybių.

Ekonominė sovietų gamyba sustojo augusi, infliacija siaučia, ir eilės prie maisto parduotuvių vis didėja. Viso to akivaizdoje Gorbačiovas kreipia tautos ir pasaulio dėmesį į užmojų išjungti komunistų partiją iš valdžios. Jis kaltina KP vadus dėl ekonominio bankroto, nors KP vadai pavėdė jam valdžią.

Sovietų ekonomija yra net

25% mažesnė, negu JAV žvalgyba yra ją apskaičiavusi (spaudoje pareiškė akademikas Grgory Khain). Gorbačiovo dilema – išjudinti ekonominį augimą arba sumažinti karinės išlaidas.

Kas kaltas dėl nuosmukio?

Gorbačiovas valdžioje jau išbuvo 2,5 metų. Per tą laiką padidėjusios apsiginklavimo išlaidos ir sovietų imperijos biudžetas yra jo atsakomybė. Nesugebėjimas padaryti skubių reformų žemės ūkyje po 1985 m. taip pat yra jo atsakomybė.

Tačiau tiek rusų, tiek Vakarų inteligentija giria Gorbačiovą už numatytas reformas, o už nepriteklus kaltina senuosius KP vadus. Tuo tarpu "perestroikos" priešinkai – "aparačikai" sako, kad per Gorbačiovo valdymo metus vis girdisi "perestroika", o jos rezultatų nesimato. Kyla rimtas klausimas, kiek ilgai sovietų žmonės tikės tom kalbom apie persitvarkymą, nematydami iš jo praktiškos naudos?

Mums kyla klausimas, kaip ilgai JAV-bės remis Sovietų Sąjungą, darydamos jai nuolaidas, neišreikalausdamos iš jos daugiau piliečiams laisvės savame krašte ir mažiau komunistų agresijos už jos ribų. Kadangi Gorbačioviui labai reikia ginklų kontrolės ir užsienio prekybos, tai JAV-bės turi viso to stipriau reikalauti.

Prez. Nikonas perspėja, kad sovietai nėra atsakę pasaulio dominacijos. Gorbačiovas nori pakeisti komunistinę sistemą tik tiek, kad ji būtų paveikesnė, todėl JAV, jiems padėdamos, rizikuoja savo pačių sunaikinimu. Sovietais nepasitikėjimas išaugo per 40 metų dėl jų pačių darbų; dabar ateina laikas darbais laimėti tą pasitikėjimą. KP turėjo būti avangarde; vietoje to ji ir valdomieji organai susijungė, tiksliau sakant, KP pasiglemžė valdžią. Dėl tos priežasties KP priešinasi Gorbačiovo "perestroikai", ir todėl KP struktūra turės būti pakeista, kad būtų galima vykdyti Gorbačiovo numatytas reformas. Komunistų partija turės pasitraukti iš kasdieninio valdymo, tačiau tas praktikoje negreit įvyks.

Smerkia Baltijos valstybių okupaciją

Europos parlamento sesijoje rugsėjo 16 d. Strasburge, didele balsų dauguma buvo priimtas Politinio komiteto pranešimas apie Europos bendruomenių politinius santykius su Sov. Sąjunga. Pranešimą padarė vokiečių socialdemokratas Klaus Haensch, kuris gegužės 3-13 d. lankėsi Maskvoje. Ten jis susitiko su Gorbačiovu, politbiuro nariu Dobryninu ir maršalu S. Achromejevu.

Tame pranešime kalbama apie Europos bendruomenės ir Sov. Sąjungos santykius, ir ta proga sveikinamas Sov. Sąjungos pasirošimas pagaliau pripažinti Europos bendruomenių politinę realybę. Pranešime taip pat sveikinama Sov. Sąjunga už pareiktą aiškų ir stiprų interesą dirbti kartu su daugeliu tautų ir dalyvauti pasaulio prekybos problemų sprendime.

Pranešime taip pat minimi praeitais metais parlamente priimti nutarimai apie žmogaus ir piliečio teisių pažeidimus Sov. Sąjungoje. Punkto A šeštojoje pastraipoje sakoma: "Sovietų Sąjunga yra jėga, kuri, nesilaikydama jokios teisės, inkorporavo buvusias nepriklausomas valstybes ir toliau tęsia Estijos, Latvijos ir Lietuvos okupacijas".

Europos bendruomenės pranešimą daręs K. Haensch yra nuolatinis "Baltic Intergroup" komisijos narys prie Europos parlamento. Jos narius sudaro penki parlamentarai, atstovaujantys penkioms didžiosioms demokratinėms grupėms. Šios parlamento grupės generalinis sekretorius yra Algis Klimaitis. ELTA

Mylimam vyrui ir tėteli

a. a. JONUI ŠABLINSKUI

mirus,

žmoną PAULINĄ, dukrą ANGELE ir sūnų DONATĄ
nuoširdžiai užjaučiame –

Anelė Birgelienė

Vitas Birgelis

Ramutė ir Jonas Žiūraičiai

A+ A

PETRUI RADZEVIČIUI

mirus,

liūdinčiai šeimai ir artimiesiems reiškiam gilią
užuojautą –

Audronė ir Antanas Kazanavičiai

A+ A

JONUI DAMBARUI

mirus,

jo žmonai MARIJAI ir dukrai KRISTINAI su vyru
reiškiam gilią užuojautą –

J. V. Sližiai

A+ A

JONUI DAMBARUI

mirus,

žmoną MARIJĄ ir dukrą KRISTINĄ su vyru nuoširdžiai užjaučiame –

Aldona Dagienė

Dagmara ir Tadas Jurciai

Sofija ir Aleksas Kikilai,

(Čikaga)

A+ A

JONUI DAMBARUI

mirus,

žmonai MARIJAI, dukrai KRISTINAI ir artimiesiems
reiškiam gilią užuojautą –

Angelė ir Vytautas Kulniai

Rūta ir Myron Douglas

A+ A

KOTRYNAI MARGIENEI

mirus,

jos sūnų JONĄ su žmona ir kitus gimines bei artimuosius nuoširdžiai užjaučiu –

Bronius Bagdonas

P A D Ė K A

A+ A

VYTAUTAS JONAITIS,

mylimas tėvelis ir senelis, mirė 1988 m. rugsėjo 5 d.,
Toronte. Palaidotas 1988 m. rugsėjo 8 d., Šv. Jono
lietuvių kapinėse, Mississaugoje.

Nuoširdžiai dėkojame klebonui kun. J. Staškui, kun. K. Kaknevičiui už apeigas, sol. V. Verikaičiui už vargonavimą bei giesmes, Br. Mackevičiui už skaitymus šv. Mišių metu.

Dėkojame velionies giminėms už paramą mūsų sunkioj valandoj, draugams bei pažįstamiems už užprašytas Mišias, atsiųstas gėles, užuojautas žodžiu bei raštu ir pinigines aukas. Ačiū Lietuvos kankinių parapijos chorui, šiauriečių sambūriui, karsto nešėjams ir visiems dalyvavusiems laidotuviuose. Taip pat dėkojame A. Balašaitienei už gražų eilėraščių velionies prisiminimų.

Ačiū B. Stanulienėi už skaniai paruoštus pusryčius ir visoms poniosioms už pyragus bei pagalbą.

Viešpatie, suteik ramybės amžiną ramybę.

Žmona Birutė, dukros – Eglė, Onutė, Rita
su šeimomis

Canadian Art Memorials Ltd.

76 Lakeshore Road West, Port Credit, Ont. L5H 1G4

LOUIS TEMPORALE - oficialus skulptorius -
Bank of Canada, Bank of Montreal,
Bank of Nova Scotia ir Archives Bldg.
King George VI Niagara Falls

Atlieka įvairius kapų paminklų akmens ir skulptūros darbus – greitai ir meniškai. Užsakymus atliekame pagal projektus ir taip pat turime didelį pasirinkimą pagamintų paminklų lietuvių kapinėms

Užsakykite jau dabar, kad mes galėtume neskubėdami atlikti visą meniską darbą pagal pageidavimus.

Darbovietės telefonas 278-2757
Namų telefonas 278-4529

REMKIME KANADOS LIETUVIŲ FONDA!

Iki šiol šis fondas išleido per 350,000 dolerių lietuviškai kultūrai, menui, švietimui paremti. Pagrindinis fondo kapitalas yra naliečiamas, tiktai palūkanos skiriamos lietuviškai veiklai įvairiose srityse.

Sudarydami testamentus, bent dalį turto palikime Kanados lietuvių fondui (Lithuanian-Canadian Foundation).

Tapkime šio fondo nariais ir aukokime jam! Visos aukos atleidžiamos nuo valstybinių pajamų mokesčių.

Testamentines ir kitas aukas siųsti:

Lithuanian-Canadian Foundation, 1573 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A6.

Šio fondo šūkis: **"Kapitalas Lietuvai, palūkanos – lietuvių išeivijoj!"**

Suėjo antrosios metinės nuo

A+ A

VYTAUTO RADZEVIČIAUS

mirties. Jis mirė 1986 metais rugsėjo 26 dieną.

Gyvent, mylėt tu norėjai, bet žiauri mirtis palaužė tave. Palikai man vien tik gražiausius prisiminimus. Labai liūdna, kad netekau tavęs. Sunku eiti vienai gyvenimo keliu. Nors džiugina draugai, bet ašaros akyse ir skausmas širdyje drąsko sužeistą krūtinę.

Žmona Adelė

A+ A

JONUI MIKOLAIČIUI

mirus,

jo seserį MARIJĄ RADŽIŪNIENĘ su šeima nuoširdžiai
užjaučiame ir kartu liūdime –

O. A. Baltrūnai

A. V. Vaitonai

O. Juodišienė

V. Urbonas

J. A. Pūkai

Mano artimam ir brangiam bičiuliui
lyg broliui

A+ A

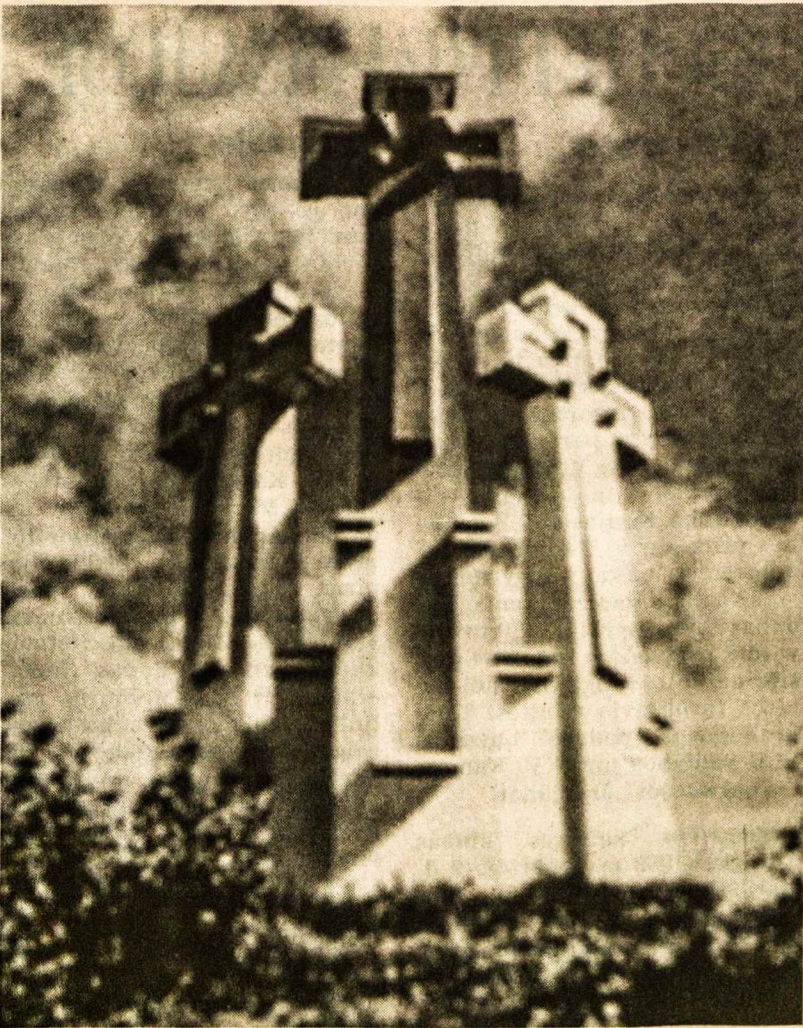
VYTAUTUI ŠADREIKAI

iškeliavus amžinybėn,

jo seseris – ZOŠĖ, BIRUTĖ, brolius – VALIŲ, KAZĮ
bei kitus gimines ir artimuosius nuoširdžiai užjaučiame kartu liūdėdami –

Wilfred Dyer su šeima

Taip atrodė pokario metais susprogdintas Trijų kryžių paminklas Vilniuje. Dabar Lietuvoje yra rūpinamasi jo atstatymu

Profesorius Vytautas Skuodis Britanijoje

Londonas yra didžiulis centras su įvairiom tarptautinio masto organizacijom. Kartu jis yra garsus sąžinės kalinių gelbėjimo centras. Todėl iš įvairių kraštų išsilaisvinę sąžinės kaliniai atvažiuoja į tą centrą. Iš Sovietijos kalėjimų pirmasis pasirodė V. Bukovskis, N. Sharansky, vėliau Irina Ratušinskaja, o dabar mūsų šalis prof. Vytautas Skuodis.

Rugpjūčio 9-15 d.d. Londone viešėjo prof. Vytautas Skuodis. Jis buvo garbės svečias organizacijos Amnesty International, Keston College, D. Britanijos katalikų savitrašio "The Universe". Šis savaitrašis įdėjo straipsnį-pasikalbėjimą, kas vyksta šiuo metu okupuotoje Lietuvoje. (Labai gaila, kad jo globėjai nesugebėjo padaryti kontaktų su lietuviams palankiais dienraščiais).

Rugpjūčio 14, sekmadienį, prof. V. Skuodis dalyvavo Šv. Kazimiero šventovėje 11 v. pamaldose, skaitė Mišių skaitymus. Po pamaldų parapijos svetainėje S. Kasparas supažindino susirinkusius su Lietuvos laisvės kovotoju.

Pradžioje prof. V. Skuodis sakė, kad jam labai patiko Londono Šv. Kazimiero šventovės su savo gražiomis dekoracijomis. Jis dėkojo londoniečiams, kurie prisidėjo prie jo bylos garsinimo ir prašymo, kad būtų išleistas iš kalėjimo, kartu reikšdamas padėką Amnesty International, Keston College štabui ir kitoms organizacijoms.

Savo pranešimo pradėjo, kaip jam teko pergyventi tik iš kalėjimo išėjusiam Lietuvos 600 metų krikščionybės iškilmės Vilniuje, Šv. Petro ir Povilo šventovėje. Buvo liepinga diena, daug netilpo šventovėje, turėjo pasitenkinti šventoriumi ir stovėti purve.

Iškilmingas Mišias atnašavo arkivyskupas Liudas Povilionis. Be to, dalyvavo Religiniių reikalų tarybos viršininkas iš Maskvos Konstantinas Charšev su okupuotos Lietuvos skyrus vedėju Petru Anilioniu. Šie abu viršininkai sėdėjo prie altoriaus. Vyskupai ir kiti dvasiškai turėjo išreikšti pagarbą kaip valdžios atstovams. O tačiau jų tikslas yra visomis priemonėmis kuo greičiau sugriauti Lietuvos Katalikų Bendriją.

Kitos iškilmingos Mišios buvo atnašaujamos tremtinio vyskupo Julijono Steponavičiaus Šv. Mikalojaus šventovėje. Vyskupas ignoravo ateistų įsakymą skaityti tik vyskupų laišką tikintiesiems. Jis pasakė pamokslą, apžvelgdamas nueitą krikščionybės ir tautos kančių kelią. Iškilmės baigtos Tautos himnu.

Profesorius kalbėjo apie problemas Kauno kunigų seminarijoje, kuri be sovietinio saugumo (KGB) sutikimo negali priimti jaunuolių seminarijon. Tuo būdu saugumas verčia būsimus kunigus būti jų agentais. Tokie klierikai gauna paramą iš sovietinio saugumo. Vienas blogas kunigas daugiau žalos padaro Katalikų Bendrijai, negu tūkstantis uolių ateistų. Be to, yra žinoma, kad kunigų tarpe jau yra KGB agentų.

Apie keliones į okupuotą kraštą jis sakė, kad reikia su giminėmis, draugais pasimatyti. Svarbiausia neužmiršti pasiimti knygų, maldaknygių, religinių paveikslų. Knygas galima oficialiai vežtis savo skaitymui ar maldoms. Knygų visi ten laukia!

Šiek tiek užsiminė apie dabartinę Gorbačiovo persitvarkymo politiką. Visi sovietų vadai didelį Sovietijos kraštą privedė prie ekonominio gyvenimo bedugnės. Tai matydamos, Gorbačiovas bando pertvarkyti Sovietijos gyvenimą. Ryšium su šiuo persitvarkymu sovietų okupuotose kraštuose pradėjo prasiskleisti tautinio atgimimo daigai. Žmonės pradėjo reikalauti sau žmoniško gyvenimo teisių. Iš-eivijos lietuviai turėtų sekti, kas vyksta Lietuvoje ir į tai reaguoti.

Po pranešimo atsakinėjo į klausimus, kurie buvo tešiami per bendrus pietus klebonijoje, suruoštus garbingam svečiui parapijos klebono, kun. dr. Jono Sakevičiaus.

S. Kasparas

• Supažindinkite savo draugus su "TĖVIŠKĖS ŽIBURIAIS" – atsiųskite dar jų neskaitančių adresu. Jie gaus keletą numerių nemokamai.

Kolektyvinė ir asmeninė išpažintis Sovietijoje

Saugumiečio Danielliaus Todeso straipsnis sovietinėje spaudoje

I

"Tiesą ir tik tiesą" yra pavadinimas straipsnio, kurį parašė saugumietis Danielius Todesas ("Gimtasis kraštas", 1988 m. birželio 2-8 d.). Staigmenų dabartinėje sovietinėje spaudoje apstu. Bet ši staigmena yra pati ypatingiausia ir naujoviškiausia gal net visoje Sovietijoje, nors parašyta lietuvių kalba. Dar daugiau: ji parašyta ne kokio eilinio reiklaus skaitytojo, žurnalisto ar rašytojo, kuris kitų nuodėmes išskaičiuoja, bet paties saugumo skyriaus viršininko, dar nepabėgusio į Vakarus, o savojo spaudoje paskelbusio, kad sovietinė imperija yra nusikaltėliška. Taigi kartais ir "jaunesnysis brolis" pralenkia "vyresnįjį".

Tik atidžiai įsiskaitykime: "Seniai laikas, kad Lietuvos gyventojai ir lietuvių iš-eivija sužinotų apie tai, kas sudarkė daugybės tūkstančių gyvenimą, kas slegia tai atlikusių sąžinę. Apie tai, kaip buvo ruošiamas 1941 m. birželio 14-toji. Autorius yra vienas iš nedaugelio likusių gyvų, galinčių apie tai papasakoti. Sąžinės liepiamas, jis imasi plunksnos. Straipsnio antraštėje teismo priesaikos triadės trečiasis narys: ... 'ir visą tiesą' nutytylėtas neatstiktinai. Prie visos tiesos priartėsime kai bus įviešinti Stalino laikų slaptieji dokumentai' ...

Atiū Danieliui Todesui už viešą išpažintį. Tokių išpažinčių mes dar negirdėjome iš stalinizmo vykdytojų. O žmonės jau buvo įpratę galvoti, kad neįmanoma užtikti saugumiečio, kuris turi sąžinę. Beje, ir Todesas pagrindžiai išdrįso išpažinti ne tiek savo, kiek kitų kaltes.

II

Kaltę Todesas suverčia oficialiems Sovietijos tūzams: mini saugumo komisarą Merkulovą, Berijos dešiniąją ranką, atsiųstą į Lietuvą. "Merkulovo nurodymu visų valstybės saugumo liaudies komisarato padalinių viršininkais buvo paskirti vietiniai žmonės, o profesionalūs saugumiečiai tapo jų pavaduotojais ..."

O už jų tūnojo svarbiausios blogio šaltinis — "toks nenuginčijamas buvo Stalino autoritetas". "Skirtumo, o kartais ir prarajos tarp idealų ir praktinių darbų, niekas (idėjų, komunistų) tarpe, prie kurių autorius ir save priskiria) nematė". Baisiojo birželio jis nei moraliniai, nei teisiniai, nei vad. realiosios politikos atžvilgiais nepateisina.

Klausia Todesas: "Ar galvojo respublika pasipriešinti birželio 14-tosios akcijai?" Ir jis nejaucia, ar vaidina nejaucia, jį jog tai naiviausia grąbylė. Juk jo paties prisipažinimu, tie, kurie turėjo galią Lietuvoje, buvo akli Stalino neklaidingumo gynėjai.

Tačiau nusipelnė Todesas, iškėlęs klausimą dėl kaltininkų atsakomybės. Teisingai pastebi, kad "išpažinčių mes neturime". Samprotauja: "Gali būti, kad išvežimo kaltininkai nepažeidė tarybinės teisės, nepažeidė tada galiojusių įstatymų", nes ir jam, ir mums nuo seno žinoma, kad nebuvo jokių įstatymų prieš komunistinį piktnaudžiavimą. Padaro užuominą, kad ta pati "teisė" ir dabar, viešumo laikais, tebegalioja. O juk tai tiesioginis prisipažinimas, jog sovietinė teisė ir dabar tebėra nusikaltėliška.

Beje, įdomu, kad Todesas, lyg ir švelnindamas birželio 14-tosios barbarizmo vykdytojų Baltijos valstybėse kaltę, mano, "kad ir juoda spalva turi atspalvių. Lietuva, Latvija ir Estija nelenktyniavo tarpusavyje. Tuo tarpu 1937 m. vykdant masines represijas, Rusijos Federacijos, kitų respublikų sritys, tiksliau jų vidaus reikalų organai, sudarė soc. lenktyniavimo sutartis, nustatydamas kontrolinius skaičius. O jei jau yra lenktyniavimas, yra ir planų viršijimas. Taip į kruviną mėsmale buvo traukiami vis nauji ir nauji žmonės".

Kaip matėme, ši Todeso išpažintis yra kolektyvinė. Ma-no kartai, patyrusiai savo kailiu sovietinį terorą, ji beveik nieko naujo nesako. O tokių liudininkų yra tūkstančiai ir milijonai. Tad skaitytojas gali kreivai nusišypsoti, kai autorius, kaip aukščiau cituota, rūpinasi, kad "iš-eivija sužinotų apie tai ..."

Kokia iš-eivija? Pokarinė iš-eivija visa tai labai raiškiai žinojo. O prieškarinių iš-eivių tarpe akli buvo tik raudonieji. Ta iš-eivių mažuma, dabar jau beveik išmirusi, gal ir galėtų atmerkti akis.

III

Negalima teigti, kad Todesas visiškai išvengė atskleisti savo asmeninę išpažintį. Jisai prisipažino, kad tikėjo Stalino neklaidingumu. Verkė, kai Stalinas mirė. Net ir birželio 22 d., kai kilo karas, nedrįso perspėti tėvo, kad trauktųsi: "Mat buvo nurodyta 'nekeliti panikos'. Ir jis jaučiasi esąs netiesioginis tėvo žuvimo kaltininkas. Tai ir visa jo išpažintis.

O iš tikrųjų tuo metu jis dirbo saugumo skyriuje, vėliau buvo to skyriaus viršininku,

vykdė Stalino bei partijos terorą. Mini įsiai, kad Merkulovo pavaduotojas savo rankomis užmušęs žmogų, atsisakiusį duoti parodymus, kad Lubiankoje į šaldymo kamerą... nuogus kišdavo, bet ne žodžio apie tai, kokius metodus pats Todesas ar jo bendrininkai Sladkovai, Guzevičiai ir kt. naudojo Lietuvoje.

Jei pavardėmis juos dar pavojinga minėti, tai būtų įdomu žinoti, koks nuosimtis anų laikų saugumietiškoje "liaudyje" buvo lietuvių, rusų, žydų ir kt. Tad Todeso pažadas pasakyti visą tiesą liko neišpildytas. Ir tai ne dėl to, kad slaptieji Stalino dokumentai neįviešinti (1939 m. rugpjūčio 23 d. Stalino-Hitlerio sutartis svetimu grobiu — valstybėmis dalytis žinoma visam pasauliui). O todėl, kad autorius savo skyriaus veiklą slepia.

Tenka pripažinti, kad Todesas nusipelnė pagarbos už neįprastą jo profesijai kolektyvinę išpažintį, nors ji vis dar pamarginta oficialiomis ritualinėmis nesąmonėmis apie, pvz., "į Tarybų Sąjungą priimtas Pabaltijo respublikas" ir kt. A. Mst.

Pabaiga tautų santaikos?

Lenkų autorius apie baltiečius, gudus ir ukrainiečius

K. BARONAS

Leidžiamas Prancūzijoje ir redaguojamas "Solidarnosc" narių ir jos simpatikų "Kon-takt" mėnraštis liepos-rugpjūčio mėn. nr. išspausdino įdomų straipsnį apie šiandieninį Sov. Sąjungos "brolišku" tautų gyvenimą. Autorius Ernestas Skolskis yra labai gerai susipažinęs tautybių reikaluose, pabrėždamas savo straipsnyje "Koniec zgody narodow" — "tautų santaikos pabaiga", tautų sugyvenimą Sov. Sąjungoje bei jų pasipriešinimą (ar susitaikymą) sovietiniam režimui bei rusinimo bangai. 1952-57 m. lenkas studijavo Rostovo ir keturis metus Maskvos universitetuose, gerai susipažindamas su "pilko" piliečio gyvenimu, jo pažiūrom, komunistine ideologija, valstybės santvarka.

Visai teisingai E. Skolskis sako, kad jam įkyrė skaityti ir klausyti įvairių kalbų apie M. Gorbačiovą: jis padarė tą, jis pasiekė tą. Atsirado noras ramiai palaukti ir pamatyti iš Gorbačiovo pusės kokių nors reikšmingų ženklų. Neatrodė, nes viskas vyksta tik aplink jį ar su juo... Greičiausiai taip ir liks.

Apie Gorbačiovą pasakojo lenko draugai, nepadarė vėliau didelės karjeros Sov. Sąjungoje. Jiems tai papasakojo čekoslovakas Zdanekas Mlynas, vienas iš "Prahos pavasario" vadovų. Jis užklauso savo kolegą M. Gorbačiovą — koks yra realus gyvenimas kolchoze (k.p.sekretoriaus kartu su tėvu dirbo kolchoze), kadangi išvykos į parodomuosius skiriamai nuo tikrovės. Be to, kolchozinį skurdą galima buvo pamatyti Maskvos gatvėse, kuriose milicininkai mėgino vaikyti elgetaujančias moteris su vaikais, komentuojant praei-

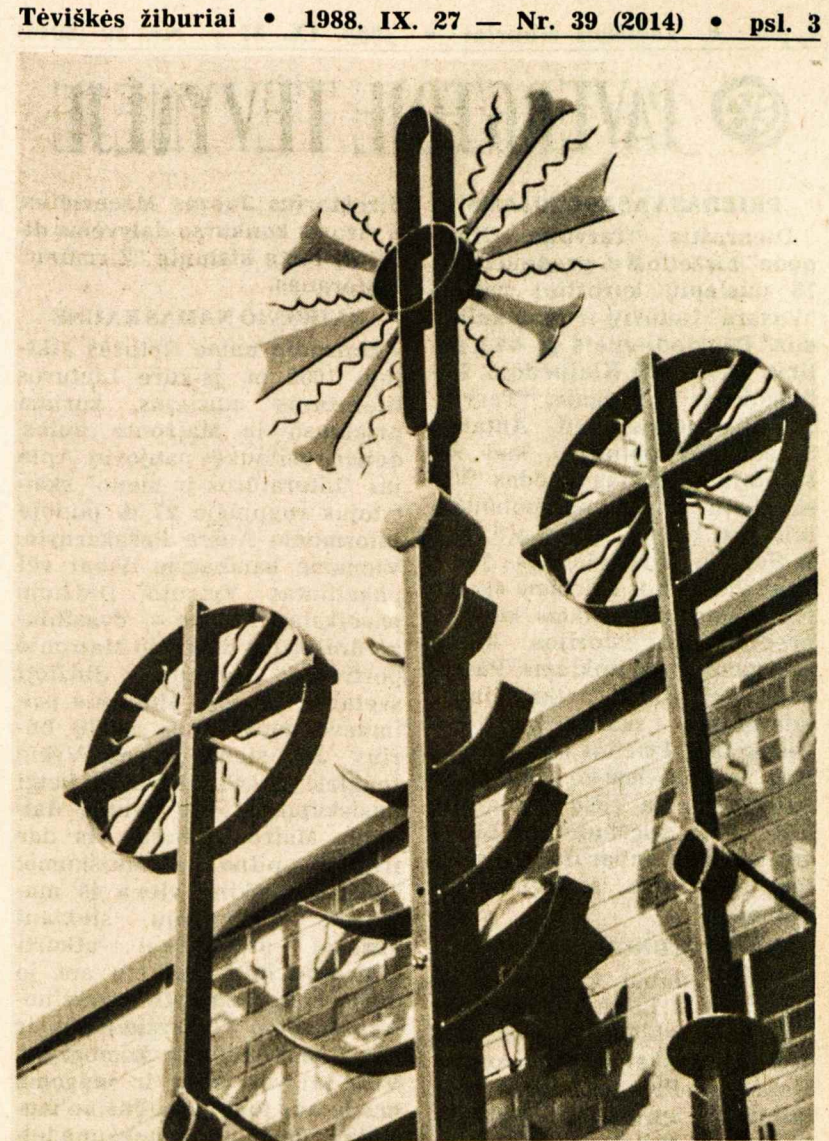

KAZYS BARONAS, "TŽ" bendradarbis, Vakarų Vokietijoje. Nuotr. J. Miltenio

viams: "ar jūs nežinote, koks yra gyvenimas kolchoze?...". Autorius nepasako, kokį atsakymą čekoslovakui davė M. Gorbačiovas.

Pereikime prie tautybių klausimo. Beveik visą puslapį E. Skolskis skiria baltiečiams. Lenkas sako, kad M. Gorbačiovas nepastebėjo tautybių problemos ir jo elgsena rodė, kad šis pavojus yra labai tolimas, paremdamas jį dominuojančiais imperijoje rusais. Deja, šis pavojus atrodė kaip lavinos sudrebinimas. Ir jos jau negalima sulaukyti.

Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje pasipriešinimas yra gerai organizuotas, turi tautinį pobūdį. Baltiečiai gerai žino,

Ornamentiniai kryžiai pietinėje Lietuvos Kankinių šventovės sienoje. Jų autorius — archit. dr. A. Kulpa. Nuotr. N. Kulpavičienės

ko jie nori ir ką jie šiuo metu gali atsiekti. Kova vyksta. Noras yra išlaikyti tapatybę, tautinę sąmonę, mažinti rusų skaičių ir jų dominavimą krašte.

1963 m. E. Skolskis lankėsi Lietuvoje. Pasikalbėjimuose su kultūrinio gyvenimo atstovais pastebėjo, kad krašte vyko atletuvinimas, mažiau pastebėtas Vilniuje. Kaunas buvo visiškai lietuviškas miestas ir jo vadovas prašė garsiai rusiškai nekalbėti, norint išvengti nedraugiškų lietuvių žvilgsnių. Iš Vilniaus į Kauną lenkas važiuojo be leidimo. Jo pakeleiviai pasakojo, kad rusai Lietuvoje jaučiasi svetimi ir pamažu apleidžia Lietuvą. Tuo tarpu lietuviai stengiasi neapleisti savo krašto, o Stalino laikų tremtiniai visom galimom priemonėm grįžta į Lietuvą. Samoningi lietuviai į lenkų klausimą žiūrėjo labai pozityviai: Lenkijos padėtis jiems buvo labai patraukli, kaip lenkams Suomijos. Tas nelietė Lietuvos lenkų. Lietuviai į juos žiūrėjo su panieka, pažeminančiai dėl jų žemo išsilavinimo. Atrodė, kad panašiai yra ir dabar. Pasitraukiantieji nuo lenkiškumo — ne lietuveja, bet rusėja arba siekia sovietinio žmogaus statuso.

Trumpai apie gudus. 1963 m. lenkas aplankė Minską. Jo nuomonė — tai rusiškas miestas, nors daugumą gyventojų sudarė gudai. Kai kur buvo matomi gudiški užrašai, girdima gudiška radijo programa. Atrodė, kad nuo 1963 m. padėtis kiek pasikeitė: girdimos gudų kultūros atstovų apraiškos, nerandant platesnio atgarsio visuomenės tarpe. Kijevo gatvėse taip pat vietiniai gyventojai kalbėjo rusiškai. Ukrainietiška — kaimo mokyklinės ekskursijos. Tačiau ir Ukrainoje jis pastebėjo renesansą, daugiasia kultūros ir kūrėjų tarpe.

Lenkas rašo: "Kad didžioji Ukraina turėtų rusinimui bei

sovietinimui mažos Lietuvos pasipriešinimo sąjudžio skale (apimtį), tai ne tik ji taptų greitai ("rychlo") laisva, bet taip pat negalėtų to atlaikyti ir Sov. Sąjunga".

"Kaimynų" skyriuje, atžymint "Litwa-Lietuva" Eglė Juodvalkė (vertimas P.K.) dviejuose puslapiuose duoda paverptos Lietuvos žinias. Trumpos mėnesio politinių žinių santraukoje redakcijos narys P. Kasz praneša apie 25 naujų kardinolų paskyrimą, jų tarpe 67 m. vysk. V. Sladkevičiaus "vienos Lietuvos dieceijos". 1971 m. lietuvių kardinolo paskyrimas ir toliau palieka paslaptimi. Tačiau spėjama, kad juo yra J. Steponavičius, dvisinis Lietuvos katalikų Bendrijos vadovas.

Ta pačia proga norėčiau papildyti mano rašinį "Lenkijos tautinės mažumos".

1985 m. išleistame "Grosser Atlas der Welt" 11 psl. randamas pasaulio kalbų paskirstymas. Mėlynais ir baltais taškais (ta pati spalva graikams ir albanams) yra atžymėti lietuvių ir latvių kalbų plotai. Vakariniuose pusėje lietuvių kalba siekia rytinį Nemuno krantą, priskiriant Rytprūsius lenkų kalbai. Rytuose lietuvių kalba siekia toliau šiandieninės Lietuvos-Gudijos sienos, t. y. buv. Lenkijos okupuotus Vilniaus krašto plotus. Tad lietuvių skaičių būv. nepriklausomos Lenkijos valstybėje reikėtų laikyti 280-300 tūkst. Rusų kalba kaip ir jos tautybė žemėlapyje užima tik pusę Sov. Sąjungos žemių.

Sugrįžo į Lietuvą

Vytauto Bogušio telefoniniu pranešimu, į Vilnį iš tremties grįžti ilgametis sąžinės kalnys Viktoras Petkus. Sakoma, kad buvo išleistas atstotogoms. Tačiau yra buvę atsitikimų, kad ir tokiom sąlygom išleistas tremtinys likdavo gyventi Lietuvoje. Viktoras Petkus yra sveikas. Norintieji pasveikinti grįžusį į tėvynę, gali siųsti telegramas šiuo adresu: Viktoras Petkus, Dauguviečio 1-10 Vilnius, Lithuania.

Į Lietuvos laisvės lygos tautinę tarybą įstojo nauji nariai: vilniečiai Teodora Kašdailienė ir Algimantas Andreika, kauniečiai Antanas Petrukonis. Rugsėjo 28 d. 18 val. lyga kviečia visuomenę atvykti į Gedimino aikštę Vilniuje ir paminėti taip vadinamą Vokietijos ir Sovietų Sąjungos draugiškumo ir sienos sutarties pasirašymo 49 metines.

Knygų rėškla "SAMOGITIA" meniškai riša knygas bei žurnalus A. Plėnys 3333 Grassfire Cres., Mississauga, Ont. L4Y 3J8 Tel. (416)625-2412

LIETUVA LAUKIA LAISVĖS REMK IR AUKOK TAUTOS FONDUI!

Jūsų auka TAUTOS FONDUI garsina Lietuvos laisvės bylą laisvajame pasaulyje. Šešiomis kalbomis ELTOS ir radijo žinios nesulaikomai skleidžia informacijas įvairiuose kraštuose apie Lietuvos laisvės kovą ir ją skatina.

REMKIME TAUTOS FONDĄ

aukomis, darbais, palikimais. Kiekvienas paaukotas centas artina Lietuvai laisvės aušrą.

Aukas arba palikimus siųskime Tautos fondui:

TAUTOS FONDO ATSTOVYBĖ KANADOJE, 18 NORWICH RD., STONEY CREEK, ONT. L8E 1Z6.

Taip atrodė Pasvalys šiandieną

Nuotrauka Leono Grubinsko

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

PRIEDAS VASAROTOJAMS

Dienraštis "Tarybinė Klaipėda" birželio 3 d. pradėjo leisti 16 puslapių kurortinį priedą "Vasara" lietuvių ir rusų kalbomis. Penktadieniais jį bus galima nusipirkti Klaipėdoje, Palangoje ir Neringoje. "Tarybinės Klaipėdos" red. Antanas Stanevičius pabrėžia, kad vasarotojams skirtas priedas "Vasara" yra pirmas tokio pobūdžio leidinys ne tik Lietuvoje, bet ir Sovietų Sąjungoje. Esą jame daug vietos bus skiriama sporto bei kitoms renginiams, kurortų problemoms, istorijoms, kultūros, gamtos paminklams, Palangoje leistoms laikraščiams, laisvalaikio skaitiniams, galvosūkiams. Priedas bus leidžiamas vasaros sezono metu. Į jo laidas įjungta rusų kalba liudija, kad pagrindiniai Lietuvos kurortai dabar daug vasarotojų susilaukia iš Sovietų Sąjungos.

ŠOKIAI PLUNGĖS KAPINĖSE

"Tiesa" dabar kartais pateikia žinių iš Lietuvos miestų ir rajonų laikraščius. Rugpjūčio 7 d. laidoje skaitytojai supažindinami su Plungės rajono laikraščiu "Vienybė". S. Morkaus paskelbtas rašinys "Išniekintas atminimas": "Ne taip seniai Plungės miesto kapinėse buvo išvartyti, sudaužyti paminklai, sutrypti kapai. Mat keli dvidešimtmečiai sumanė pasilinksinti. Šioje baisioje šventagystėje dalyvavo ir dvi Plungės vidurinės mokyklos merginos. Girtų ejo per kapines, daužė paminklus. Ant kapo šoko komjaunuolė, moksleivė. Vyko tikra pragarų puota. Tik vienintelis jaunuolis pasakė: 'Aš negaliu matyti, kaip trypia kapą' ir nubėgo. Kitiems širdys neskaudėjo. Ejo dar atsinėsti degtinės. Vėl šoko, dainavo. Ir niekas negirdėjo šventos žemės aimanos. Šokiai kapinėse baigėsi teismu ir bausmėmis. Rajono prokuroras teisme kalbėjo, jog kapo išniekinimas — retas nusikaltimas. Juo labiau jis turėtų būti smerkiamas".

"GRAŽIOJI MEDIKĖ-88"

Vilniaus VI-sios poliklinikos salėje medicinos darbuotojai "Gražioji medikė-88" išrinko anestezių Jūratę Bielinytę. Kandidatų sąrašas nebuvo nė vienos gydytojos. Mat vertintojų komisijos nuostatai reikalauja, kad kandidatės nebūtų perkopusios 26 metų amžiaus. Gydytojų eilėse tokių beveik nebėra. Per daug laiko pareikalauja studijos ir praktikos atlikimas, kol pagaliau tampa pilnameis gydytoja. Kandidatų sąrašas buvo 20 jaunų medicinos seserų, pasižymėjusių ne tik grožiu, bet ir gerai atliktu darbu. J. Bielinytė išrinko vertintojų komisija: pirm. prof. A. Pronckus, nariai — docentas A. Raugėlė, medicinos mokslų kandidatai R. Rimkevičius, M. Biliukas, L. Panava, gydytojai R. Kopusovas ir komjaunimo sekr. M. Lapinskas. Žiūrovų prizą laimėjo Vilma Mikėlionienė. Karūnuotai Jūratei dovaną įteikė J. Vito kailių susivienijimo generalinis

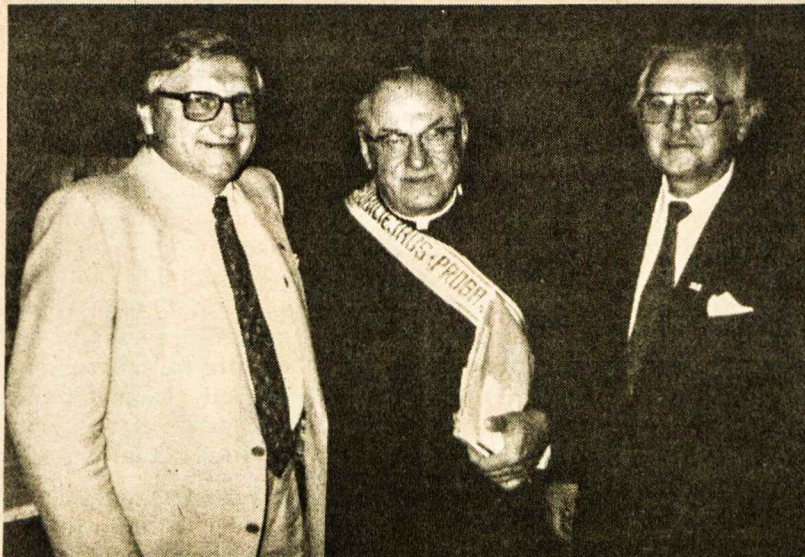
direktorius Juozas Macevičius, o visoms konkurso dalyvėms didžiulį tortą atsiuntė "Žirmūnų" restoranas.

MAIRONIO NAMAS KAUNE

Maironio name Rotušės aikštėje 1965 m. įsikūrė Lietuvos literatūros muziejus, kuriam priklauso ir Maironio butas, dabar susilaukęs naujųjų. Apie jas "Literatūros ir meno" skaitytos rugpjūčio 27 d. laidoje informuoja Aušra Pašakarnytė. Vienam kambaryje dabar vėl pakabintas Vytauto Didžiojo paveikslas, kitame — dvasininko drabužius dėvintio Maironio portretas. Atnaujinta didžioji svetainė, kurioje Maironis primdavo gausenius svečių būrius. Jos sieną puošia Vyčio ženklas. A. Pašakarnytė betgi nusiskundžia, kad tautos dainiaus Maironio butui vis dar trūksta pilno autentiškumo: "Kaip paaiškino viena iš muziejaus darbuotojų, siekiant visiškai autentiškai atkurti Maironio butą, reikėtų ant jo darbo stalo pastatyti Nukryžiuotąjį. Kabėjo Nukryžiuotasis ant sienos viename kambaryje. Visa tai yra išlikę ir saugoma muziejaus fonduose. Tačiau muziejaus darbuotojai negauna leidimo eksponuoti šiuos daiktus. Keistas dalykas. Juk — su leidimu ar be leidimo — visi mes gerai žinome, kad Maironis buvo dvasininkas, giliai tikintis žmogus, ir jo bute, be abejo, buvo religinio kulto daiktų".

GIMTINĖ IR TĖVIŠKĖ

Maironio gimtinės ir tėviškos išsaugojimas buvo svarstyta komisijos centro komiteto posėdyje rugpjūčio 8 d. Vilniuje. Sekr. S. Giedraičio vadovaujame posėdyje pasiūlyta gimtinę Pasandravyje ir tėviškę Bernotose, Raseinių rajone, paskelbti istorinių gamtos draustinių. Abiejų sodybų aplinkos tvarkymo bei pastatų atnaujinimo planus specialistų ir visuomenės svarstymui dar šį rudenį paruos Lietuvos paminklų restauravimo institutas. Posėdyje nutarta pirmiausia atnaujinti gyvenamąjį namą ir sodybą Bernotose, atsodinti sunykusius medžius, želdinius ir gėlynus, įjungti į bendrą vaizdą Maironio tėvų sodybos statinių liekanas. Pasandravyje dabar yra tik atidengtas paminklinis akmuo, virš šulinio iškilusi didžiulė svirtis, atnaujintas tvarto pastatas ir kitų statinių išlikę pamatai. Remiantis patikima istorine medžiaga, žadama atstatyti gyvenamąjį namą, išryškinti kitų buvusios sodybos pastatų pamatus, atkurti želdinius ir žolynus. Bernotose, taip pat sukaupus istorinę medžiagą, bus atstatytas iki I D. karo stovėjęs Maironio tėvų sodybos namas. Gyvenamuosiuose Maironio gimtinės ir tėviškos namuose bei pačiose sodybose bus įrengtos literatūrinės-etnografinės parodos. Kadangi ateityje čia vyks masiniai renginiai, draustinio teritorijoje bus numatytos vietos automobiliams statyti, sanitariniams taksams, aptarnavimo tarnyboms. V. Kst.

Sukaktuvinkas klebonas kun. J. LIAUBA, OFM. Jo kairėje KLB Hamiltono apylinkės valdybos pirm. B. MACYS, dešinėje Aušros Vartų parapijos tarybos pirm. J. KRISTOLAITIS. Nuotr. M. Bortusienės

Savanorių-kūrėją išlydėjęs

— Banga veja bangą ir bokšto akmuo,
Paplautas nuvirsta be vėjo ... —

Tikrai skaudu kai laikraščių puslapiuose beveik kasdien mirgė mirga savų brolių, amžinybės iškėliaujančių pavardės.

Liepos 17 d. winniepiečiai ir aną pasaulį išlydėjo savanorių-kūrėją a. a. Albertą Nolių. Jis buvo gimęs Lietuvoje 1900 m. gruodžio 8 d., Sintautų km. ir valscių, Šakių apskrityje, vidutinio ūkininko šeimoje.

Pasirodžius nepriklausomybės prošvaitelį 1919 m. sausio 24 d. įstojo savanoriu į organizuojamą Lietuvos kariuomenę. Paskiriamas į 2-ji pėstininkų pulką, kur baigia mokomą kuopą ir pakeičiamas į 3. puskarininko laipsnį. Klek pabuvęs pulke, pakeliamas į vyr. puskarininkus ir iškomadruojamas į Ukmergėje suformuotą batalioną būrininko pareigoms. Vėliau tas batalionas buvo pavadintas 8-ju pėstininkų pulku. Ten tarnaudamas buvo išlystas ir frontą su bolševikais ties Antalieptė, Turmantais, Kalkūnais ir kt. Dalyvavo kautynėse su lenkais ties Suvalkais, Kapčiamiesčiu ir kitose vietovėse.

1920 m. spalio mėnesį buvo perkeltas į moko bataliono puskarininkų kadrą A. Panemūnėje būrininko pareigoms eiti. Išleidus vieną puskarininkų laidą batalionas buvo išformuotas ir 1921 m. rugsėjo 1 d. perkeltas į Kėdainius II-sios pėstininkų divizijos štaban prie komendantūros plk. Giedraičio žinion. Tais pačiais metais išėjo į atsargą. Apdovanotas Lietuvos kariuomenės savanorių-kūrėjo ir 10-ties metų nepriklausomybės ir kitais medaliais. Kaip savanoris-kūrėjas buvo gavęs žemės Padubysio valsč. Raseinių apsk. iš Ivanoskų dvaro, o taip pat gavo \$2000 litų pašalpą, kaip savanoris-naujakuris.

Išėjęs į atsargą kurį laiką dirbo tėvų ūkyje ir tvarkė savo žemės sklypą. 1928 m. gegužės 1 d. priimtas į Sudargo miškų urėdiją ir paskirtas eiguoliu į Ploksčių girininkiją. Dar vėliau kurį laiką dirbo urėdijoje, kaip miškų žvalgas, girininko etate. Civiliniame gyvenime priklausė: Lietuvos savanorių-kūrėjų sąjungai, LŠ sąjungai ir medžioklės draugijai. Vėdės, susilaukę trijų sūnų ir vienos dukters. Vokiečių-rusų kairi prasidėjus, savo apylinkėje vadovavo sukilėlių būriui. Lietu-
vų užplūdo antrai komunistinei bangai, kaip ir visi kiti tremtiniai, su šeima pasitraukė į Vokietiją. Vėliau iš Vokietijos persikėlė Danijon, iš kur atvyko į Kanadą ir apsigyveno Winnipege. Čia gavo darbą "Pepsi-Cola" bendrovėje ir įsigijo nuosavus namus. Būdamas taupus, drausmingas, tylaus būdo žmonių buvo labai mėgiamas. Mirus žmonai, namą pardavė ir išsikėlė gyventi pas dukrą Janiną Nolytė-Kuncaitienę. Čia kiek pagyvenęs persikėlė gyventi į "Holiday Haven" prieglaudos namus, kur išgyveno iki mirties, apie 15 metų.

Paskutinį kartą man jį aplankius, apie save suteikė minėtas žinias ir papasakojo savo gyvenimo gerus ir vargingus prisiminimus. Sveikatai sunegalavus, perkeliama į Grace ligoninę. Mirė 1988 m. liepos 17, skemadienio rytą, sulaukęs 88-rių metų amžiaus. Iš ligoninės atvežtas į Bordial laidojimų namus, kur liepos 20 d. evangeliški kunigas V. K. Raths atliko oficialias apeigas, gražiai apibūdinamas velionies gyvenimą.

Įvedu šildymo ir vėsinimo sistemą, atlieku visus taisymo ir skardos darbus

(Esu "Union Gas" atstovas)

Jurgis Jurgutis
Tel. 383-9026
154 Darlington Dr.
Hamilton, Ontario L9C 2M3

rėjo tų skaniai išrūkytų "žuvelių".

Buvo visa tam ir priežastis — Algimantas jau baigė tarnybą ir dabar turės daugiau laiko savo pamėgtiems užsiėmimams. Nebuvo aišku, ar jis jau bus įrašytas į "surbrendusiųjų klubą" (mat jis dar nėra 65 m.), bet vistiek buvo "iššautos" šampno bonkos ir sugiedota ilgiausių metų. Algimantas dirbo "Northern Electric" įrankių projektuotojo pareigose. Abu Švilpai yra stiprūs "Pašvaistės" choristai, o Algimantas dar yra ir choro seniūnas.

Šis buvo vienas iš nuotaikingiausių pobūvių. Visą laiką skambėjo laimingų ir draugiškų žmonių juokas ir lietuviškos satarlinės. Ta gera nuotaika buvo dėka labai malonių šeimininkų, skanių vaišių, susirinkusių draugiškumo ir labai gražios aplinkos. Jie gyvena mieste, bet kartu ir miške.

Geros sveikatos ir ilgiausių metų maloniems šeimininkams, o mielam Algimantui dar sėkmingesnių medžioklių, žvejyboje bei grybavimo! D.E.

Hamilton, Ontario

PADĖKA

Nuoširdžiai dėkojame visiems už mums suruoštą 25 metų vedybinę sukaktį.

Ypatingą padėką rengėjoms: Bronei Rukšenienei, Elytei Rukšenienei, Birutei Ankudavičienei, Onutei Dzemionienei. Dėkojame Antaninai Mikšienei už šio pobūvio pravedimą. Nuoširdus ačiū už asmenines dovanas, dalyvavimą bei prisidėjimą prie bendros dovanos: F. B. Ankudavičiams, V. A. Apanavičiams, J. O. Ažubaliams, V. E. Bilevičiams, J. M. Čebatoriams, M. Dauksienai, P. O. Derliūnams, A. O. Dzemionams, B. M. Genčiams, B. G. Grajauskams, J. J. Kamačiams, J. O. Karcakams, V. D. Kekiams, D. B. Kraučūnams, P. E. Lukavičiams, B. D. Mačiams, A. Mikšienei, H. Pacepavičienei, P. O. Polgrimams, J. T. Povilauskams, S. B. Prakapams, Z. A. Pulianauksams, J. K. Rudačiams, B. Rukšenienei, E. Rukšenienei, A. B. Silgaliams, B. Skvereckienei, S. E. Tolvašiams, P. D. Vaitiekūnams, B. B. Venslovams.

Dar kartą nuoširdžiai dėkojame visiems už viską. Mes visada prisiminsime jūsų gerumą.

Petras ir Teklė Kareikai

Delhi-Tillsonburg, Ont.

PADĖKA

Nuoširdžiai dėkoju Delhi-Tillsonburg apylinkės ponioms, panelėms bei viešnioms iš Lietuvos, atsilankiusioms į mergvakarį, kuris įvyko Šv. Kazimiero šventovės salėje rugpjūčio 27 d.

Nuoširdus ačiū visoms už dovanas, pasakytas kalbas ir išreikštus linėjimus. Ačiū už padainuotus lietuviškas dainas, kurios visada gaivina mūsų širdis. Esu dėkinga jaunoms viešnioms — Angelai Davis ir Heather Cowan, kurios atliko muzikinę programą dalį ir maloniai suteikė visas muzikos ir dainos garsais.

Ačiū už dovanas ir atvykimą viešnioms iš Toronto, nepabūgusioms ilgos kelionės. Taip pat visoms prisidėjusioms prie bendros dovanos, bet negalėjusioms šioje šventėje dalyvauti.

Didžiausia mano padėka — rengėjoms už rūpestį, darbą, puikiai paruoštą maistą ir prisidėjimą prie bendros dovanos: krikšto mamai E. Rugienienei, D. Norkienei, A. Klemkienei, B. Rudokienei, O. Šiurienienei, A. Ratavičienei, S. Steigvilienėi. Lieku Jums dėkinga už viską. Puikių dovanų visada man primins Jūsų lietuvišką nuoširdumą ir malonias praleistas laikas.

Su meile — Nijolė Vytaite

London, Ontario

NUOTAIKINGAS POBŪVIS. Algimantas Jonas Švilpa čia yra žinomas kaip azartinis medžiotojas, žvejotojas ir grybautojas. Taip ir šį kartą jis pagavo dvi ežero foreles... 18 ir 24 sv. Žinojo, kad tiek nepajęs suvalgyti, bet tai nebuvo jokios problemos. Jo žmonėla Olga sugeba suorganizuoti vykusius pobūvius. Taip ir šį kartą jis pasikvietė "talką"... apie 50 asmenų! Pirmiausia "Pašvaistės" dirigent muz. Rita Viliene su šeima, choristas, draugas ir pažįstamas. Buvo ir iš toliau atvykusių: iš Windsor dalyvavo Kurai, o iš Toronto — Lasiai. Buvo puikūs patiekalai, bet visi labiausiai no-

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje, įsikūręs nuosavuose namuose —

HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS "TALKA"

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6

Tel. 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais — nuo 10 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais — nuo 10 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais — nuo 10 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 12 v. ryto. Liepos-rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta.

AKTYVAI PER 27 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:
indėlius (P.C.A.) 3%
santapus 5.75%
kasd.pal.taupymo s-ta...5.25%
90 dienų indėlius 8.25%
1 m. term. indėlius 9.5%
1 m. term. ind.mėn.pal. 9%
3 m. term. indėlius 10%
RRSP ir RRRF (pensijos).....7%
RRSP ir RRRF 1 m. 9.5%
RRSP ind. 3 m. 10%

IMAME UŽ:
asmenines paskolas 12.5%
neklint. turto pask. 1 m. 10.75%
neklint. turto pask. 3 m. 11.75%
Nemokamas čekių ir sąskaitų apmokėjimo patarnavimas.
Nemokama narių gyvybės drauda pagal santauptų dydį iki \$2,000 ir asmeninių paskolų drauda iki \$25,000.

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

Oficialus PLB valdybų pasikeitimas įvyko rugpjūčio 27 d. Čikagoje, PLB būstinėje Jaunimo centre. Bendrame posėdyje dalyvavo senoji PLB valdyba su savo pirm. Vytautu Kamantu ir naujoji, vadovaujama pirm. dr. Vytauto Bieliausko. Abiejų valdybų nariai pasirašė pareigų perdavimo ir jų perėmimo akta. V. Kamantas dr. V. Bieliauskui įteikė tradicinį posėdžiui vestit plaktuką. Naujasis PLB valdybos pirm. dr. V. Bieliauskas žadėjo siekti taikaus sugyvenimo su kitomis organizacijomis. Esą dabartiniai įvykiai Lietuvoje vertina ir išeivijos lietuvių persiorientuoti, vengti lig šiol turėtos tarpusavio trinties. Tada pranešimus padarė buvusios PLB valdybos pirm. V. Kamantas bei kiti jos pareigūnai.

Žemaičių kultūros klubas, įsteigtas 1938 m. lapkričio 2 d., dar tebeveikia Čikagoje, vadovaujamas ilgamečio pirm. J. Skeivio. Paskutiniajame narių susirinkime š. m. kovo 16 d. buvo nutarta aukštin klubo sukaktį paminėti šį rudenį. Savo išde klubas turi nemažai lėšų. Tad nariams padengs visas minėjimo išlaidas restorane su šampanu ir vaisėmis. Svečiams bus nustatyta minimali auksa. Žemaičių kultūros klubas dar tebeturi 28 narius, kurių didžioji dalis jau yra sulaukusi 80-90 metų amžiaus. Net ir jauniaušias narys yra tapęs pensininku. Pirm. J. Skeivys nusiskundžia, kad iš 28 narių keli jau yra neaktyvūs. Mirus klubo nariui, pasiūciama gėlių jo laidotuviams ir giminėms paskiriamas \$50.

Lietuvių dantų gydytojų sąjunga tebeveikia Čikagoje. Jos susirinkime birželio 9 d. dalyvavo gana daug narių. Sąjungos valdybą išrinktos dantų gydytojos: pirm. E. Repšienė, vicepirm. L. Baltrušaitienė, sekr. C. Bačinskienė, išd. L. Butkienė, narė V. Zubinienė. Vienbalsiai nutarta ilgametę buvusią pirm. A. Rubienę paskelbti garbės pirmininke. Sąjunga lėšas telkia pavasarį surengiamaisi priėmimais su loterija. Susilaukiama apie 100 svečių. Per savo veiklos metus Čikagos lietuvių dantų gydytojų sąjunga yra sutelkusi apie \$40,000, kurie buvo paskirti lietuviškoms mokykloms, Vasario 16 gimnazijai, spaudai, radijo valandėms bei kitiems lietuviškiems reikalams. Prisimintose dantų gydytojos — a.a. A. Lipskienė ir a.a. I. Kyrienė. 1987 m. vėlyvą rudenį Kaune mirė 20 metų globota J. Jokimčiūtė.

Dainavos stovyklavietės Kryžių kalne kun. L. Zaremba, SJ, rugpjūčio 5 d. pašventino šeštąjį lietuvišką kryžių, pastatytą Kazimieros ir Kazio Bradūnų. Įrašas skelbia: "Dieviui ir Dainavai dėkinga Bradūnų šeima". Kryžių sukūrė Dainavos kaimynystėje gyvenantis Albinas Grigaitis, tęsiantis senųjų liaudies skulptorių dievdirbių tradiciją. Jis sukūrė ne tik kryžių su lietuviškais liaudies puošmenimis, bet ir išskatavo medinį krucifiksą. Prie kryžiaus kamieno A. Grigaitis prijungė medinę koplytę su artoju vadinamo šv. Izidoriaus statula. Kryžių skaičius Dainavos kalnelyje pamažu didėja, tačiau spaudoje pasigirsta balsų, kad į Kryžių kalną reikėtų atkreipti didesnį stovyklautojų dėmesį. Kryžių kalnų tapę kaimeliai vis dar palyginti nedaug susilaukia lankytojų, nors nuo atstiveria gražus Spyglio ežero ir stovyklavietės vaizdas. Pasigenda asfaltuoto takelio, nuo Baltaisiais rūmais pavadinto pagrindinio stovyklavietės pastato vedančio į kalnelio viršūnę. Esą ten reikėtų suolelių ir pavėsi teikiančio, nuo lietaus saugancio stogelio.

Argentina

Argentinos lietuvių centras Buenos Aires mieste liepos 24 d. minėjo 55-tąsias Stepono Dariaus ir Stasio Gireno skrydžio per Atlantą metines. Paskaita apie jų didvyrišką žygį ir tragišką mirtį skaitė Hektoras Survila. Paskaitininkas pabrėžė lietuvių ateivių įnašą Argentinon. Pėdsakas čia paliko ateivių įsteigtos lietuviškos draugijos, lietuvių išsaugojusios kelios ateivių kartos. H. Survila dalijojo išpuodžiais iš VIII-sios laisvojo pasaulio lietuvių tautinių šokių šventės Kanados Hamiltone. Centro ansamblis "Inkaras", šventei pasibaigus, lankėsi Čikagoje ir ten surengė atskirą pasirodymą. Dariaus ir Gireno minėjimo dalyviams inkariečiai pasako "Cigonėlių", "Surbatvakarių" ir "Varkietį".

Australija

Melburno lietuvių parapijos choras savo ilgametį vadovą muz. Petrą Morkūną kasmet pagerbia vardinių proga. Siemet jo vardinės ir paties choro 27-tosios veiklos metinės buvo atšvęstos liepos 3 d. Vakariene paruošė šeiminkės A. Mieladzenė ir J. Lazauskienė, svečius aptarnavo choristės. Pobūviui vadovavo choro valdybos pirm. Kazimieras Mieladzenas, muz. P. Morkūnas sveikino kun. dr. P. Dauknas, Australijos lietuvių katalikų federacijos pirm. Vincas Juozaitis, parapijos tarybos vicepirm. Juozas Jurgelaitis, Melburno lietuvių klubo pirm. dr. Jonas Kunca, einantis ir ALB Melburno apylinkės valdybos pirmininko pareigas. Parengime dalyvavo sol. Virginija Bruožytė ir lietuviškųjų pamaldų vargonininkė Zita Prašmutaitė. Muz. P. Morkūnui visi sugiedojo "Ilgiausių metų".

Adelaidės lietuvių katalikų moterų draugijos valdyba rugpjūčio 13-14 d.d. šventė Lietuvoje įsteigtos Lietuvių katalikų moterų draugijos aštuoniasdešimtmetį. Šeštadienį sukaiktis paminėta radijo valandėlėje, o sekmadienį iškilmingas Mišias atnasažo Adelaidės lietuvių parapijos klebonas kun. J. Petraitis, MIC. Skaitymus atliko draugijos valdybos narė S. Damuševičienė. Lietuviškas giesmes giedojo parapijos choras. Oficialioji minėjimo dalis po pamaldų įvyko Lietuvių katalikų centro salėje. Prie vaišių stalų susėdusios minėjimo dalyvis pasveikino draugijos valdybos pirm. S. Pusdešienė, primindama Lietuvių katalikų moterų draugijos per 80 metų nuėitą ilgą kelią, jos atgaivinimą Adelaidėje. Prasidėjus vaišėms, Adelaidės lietuvių katalikų moterų draugiją sveikino: ALB Adelaidės apylinkės valdybos atstovas V. Patupas, parapijos tarybos vicepirm. V. Baltutis, choro "Lituanija" vadovė G. Vasiliauskienė, ateitininkų vardu — A. Kubilius, "Vaidilos" teatro — V. Opulskis, ramovėnų — V. Vosylius, Australijos lietuvių katalikų federacijos — P. Pusdešris, rankdarbių būrelis — G. Straukienė. Apie draugijos įsteigimą Lietuvoje, jos atgaivinimą Adelaidėje kalbėjo A. Steponienė, primindama veiklose pasidėjusias adelaidiškes. Lietuviškų liaudies dainų padėn atliko S. Pusdešrienės vadovaujamos "Nemuno dukros". Minėjimas baigtas giesme "Marija, Marija".

Britanija

DBLS veiklos sumenkėjimas buvo svarstytas Koventrio skyriaus birželio 26 d. susauktaame pasitarime, į kurį atvyko DBLS Birminghamo skyriaus pirm. S. Štarka su buvusiu pirm. P. Bukausku. Buvo tautiečių ir iš kitų kaimyninių vietovių. DBLS centro valdybai atstovavo V. Gasperienė ir E. Šova. D. Britanijos lietuvių jaunimo sąjungai — S. Mineikis, H. Pilcher ir M. Šova. Buvo skundžiamasi, kad DBLS nariai sumoka nario mokesį, bet į susirinkimus neateina. Bijo, kad neišrinkto valdyb. Jaunimas iš viso nepasirodo, nes jam vyresniosios kartos veikla neįdomi. Padaryta išvada, reikalaujanti esant DBLS skyrių susirinkimose tartoti lietuvių ir anglų kalbas. Siūloma įsijungusiems jaunuoliams nerinkinti politinės veiklos, kol jie patys ja nesidomi. Reikia didesnio bendravimo tarp jaunių ir vyresniųjų narių. Stengtis, kad DBLS veiklon įsijungę jaunimo atstovai po dvejų ar trejų metų, įsigiję daugiau patirties, galėtų užimti vadovaujančias vietas. Jaunimas turėtų aplankyti Lietuvą. Reikia ankstesnės ir platesnės informacijos abiejoms kalboms apie būsimus renginius.

Vokietija

Lietuvių išeivių vysk. Paulius Baltakis, OFM, spalio mėnesį lankysis V. Vokietijoje. Kun. Antano Bungos pranešimu, svečias viešnage pradės spalio 7 d. susipažinimo vakarų pas Hamburgo lietuvius. Sekančią dieną jis pašventins paminklėną a.a. kun. V. Šarkos kapo lentą, dalyvaus iškilmingose pamaldose Šv. Teresės šventovėje. Vysk. P. Baltakis taipgi lankysis: Lebenstedte — spalio 9 d., Bad Zwischenahne — spalio 14 d., Bielefeld-Sennestede — spalio 15 d., Mültheime — spalio 16 d., Stutgarte — spalio 22 d., Vasario 16 gimnazijoje Hiutenfelde — spalio 23 d. Lietuvių kunigų konferencija, dalyvaujant vyskupams P. Baltakiui, OFM, ir A. Deksnui, numatyta spalio 24 d.

AUDRA Travel CORPORATION

VIENINTELĖ PROFESIONALI LIETUVIŲ KELIONIŲ ĮSTAIGA KANADOJE SKELBIA ir GARANTUOJA

Pigiausias kainas kelionėse į LIETUVĄ 1988 metais

5-kiom, 10-čiai bei 15-kai dienų patogiausiomis lėktuvų linijomis išvykimo datos iš Toronto ir kitų Š. Amerikos miestų

Rugsėjo 2 - 16	Gruodžio 27 -
Spalio 7 - 21	sausio 10 1989 m.

Užsisakykite dabar — gausite papildomą nuolaidą.

Smulkesnes žinias teikiame tel. (416) 769-2500

Mūsų įstaigoje Jums patarnaus: AUDRONĖ, LIUSĖ, DALIA, INGĖ, JOANNE, PAULIUS.

Mes kalbame — lietuviškai, angliškai, prancūziškai, rusiškai, lenkiškai, vokiškai, itališkai, ispaniškai.

Mūsų įstaigoje įrengti kompiuteriai: PEGASUS/GEMINI bei TDS

Mūsų įstaiga yra narys — IATA, T-comm, BBB, CLIA

Adresas: 2100 Bloor St. W. Toronto, Ont., Canada, M6S 1M7

Tel. (416) 769-2500 **Telex 06-986766 TOR**

KVIEČIAME NAUDOTIS MŪSŲ LIETUVIŠKO BIURO PASLAUGOMS.

Mūsų registracijos numeriai: retail nr. 2559030, wholesale nr. 2475066

Sukaktuvinininkas kun. JUVENALIS LIAUBA, OFM, Hamiltono Aušros Vartų parapijos klebonas
Nuotr. V. Maželis

Klebono sukaktis Hamiltone

Kun. Juvenalis Liauba, OFM, žmonių ir Dievo tarnyboje

KAZYS MILERIS

Ir šiais moderniais didelės pažangos ir išradingumo laikais dviasiškių luomas tebėra gerbiamas visose tautos ir kultūrose. Bedieviškoj valstybėj, kaip Sovietų Sąjunga, kurioj dviasiškis vadinamas "kulto tarnautoju", kunigui visvien kažkaip yra rodoma išskirtinė pagarba ir su juo skaitomasi. Jis ten priklauso tai žmonių rūšiai, kurie nėra taip lengvai įbauginami. Mes lietuviai prie savo kunigų esame labai prisirišę. Visoj mūsų tautos istorijoje jie yra buvę mūsų religinio, tautinio ir valstybinio gyvenimo kelrodžiai. Visose mūsų tautos sunkiose valandose jie teikė mums sustiprinimą ir paguodą. Jei anais lenkiškosios kultūros įtakos laikais kaikurie jų ir buvo nuslydę kita linkme, tačiau per paskutines krašto okupacijas Lietuvos kunigai pasirodė esą didieji patriotai ir tautos kankiniai.

Mylėdami ir gerbdami savo kunigus, mes įieškome būdų ir progų tą išreikšti ir parodyti, rengdami jiems visokias sutiktuves, išleistuves, pagerbtuves ir sukaktis. Tą patį darome ir su kitais didesnių nuopelnų asmenimis. Hamiltono liet. parapija yra viena iš tų, kuri seka ir bando nepraleisti nepaminėtos nė vienos savo klebonų sukakties. Taip jau čia buvo daroma esant ir pirmąsiam klebonui prel. J. Tadaraukui. Pernai, suėjus ir jo 50 m. kunigystės sukaktčiai, hamiltoniečiai jį, jau pasitraukusį į pensiją ir gyvenantį Toronte, parsivežė į Hamiltoną ir prideramai pagerbė. Dabartinis klebonas Tėvas Juvenalis, OFM, neleido ruošti jokio jo amžiaus 70 m. sukaktuvių minėjimo. Sakė, vienuoliai savo amžiaus sukakčių nešvenčia. Bet šį sykį parapijiečiai savo klebono neapleisė.

Jaunas gavo pašaukimą

Mūsų sukaktuvinininkas yra gimęs Amerikoje, Mason City,

jas. Tad jo gyvenimo vietovės vis keitėsi: St. Catharines, Kennebunkportas, Brooklynas, Ročesteris, Torontas. Daugiausia metų jis yra praleidęs savo įkurtojo pranciškonų misionijoje St. Catharines, į kurią jam yra tekę sugrįžti net tris kartus.

Norėdamas savo žinių akiračių dar daugiau praplėsti, jis studijavo dar keliuose Kanados ir Amerikos universitetuose. Toronto universitete gilinosi filosofijoje, ten 1952 m. įsigydamas licenciatų laipsnį. Niagaros universitete studijavo aukštąją matematiką, o Vašingtono ir New Hampshire valstybiniuose universitetuose – pedagogiką, psichologiją ir astronomiją. Matematika visą laiką buvo jo mėgiama sritis, tad, įsteigus Kennebunkporte Šv. Antano kolegijai, šešerius metus jis ten buvo matematikos dėstytojų ir auklėtoju.

Aušros Vartų parapijos klebonas

Pensininko amžiui jau beatėjant, 1982 m. pavasarį pranciškonų vyresnybė paprašė jo vykti į Hamiltoną ir ten perimti Aušros Vartų par. klebono pareigas. Vienuoliškojo paklusnumo vedamas, jis tuoj čia atvyko ir jau šešeri metai su dideliu pareigumu dirba hamiltoniečių dvasinei ir tautinei gerovei. Šiandien beveik visos mūsų tautinės šventės bepaminimos vien tik šventovė, tad klebonas visada pasižengia bažnytinėm apeigom padaryti jas, kiek galima, iškilmingesnes. Jo giliai patriotinėm invokacijom ir pamokslais žavisi parapijiečiai ir visi užsukę į mūsų parapiją. Rytais po Mišių jis skuba į miesto ligonines ir visus slaugos namus ten esančius aplankyti savo parapijiečius. Hamiltono Aušros Vartų tikėjimo ir lietuvių židins yra šio pasišventusio kunigo rūpestingai prižiūrimas ir saugomas ateities kartoms.

Sukaktuvinis minėjimas

Sukaktuvinis vakaras prasidėjo AV par. tarybos pirm. J. Kristolaičio atidaruimu žodžiu ir vaišėmis. Vaišių stalus palaimino kun. Kęst. Butkus, OFM, St. Catharines liet. klebonas. Prie stalų susėdę parapijiečiai ir svečiai iš kitur vašinasi St. Petkevičienės paruoštais gardžiais patiekalais, gurkšnojo vyną ir dalijosi naujomis pažintimis.

Po valgio prasidėjo vakaro programa, kurią praversti buvo pakviesta L. Stungevičienė. Pagrindiniu kalbėtoju buvo Toronto Prisikėlimo par. kleb. kun. Augustinas Simanavičius, OFM. Jo kalba apie sukaktuvinininką buvo gyva, įdomi ir pajvairinta humoru. Jis, taip pat perdavė ir vysk. P. Baltakio, OFM, provincijolo kun. Placido Bariaus, OFM, bei kitų sveikinimus. Po jo sveikinimo žodį tarė AV par. tarybos pirm. J. Kristolaitis, kuris įteikė sukaktuvinininkui ir tarybos dovaną. Tada savo konfratą sveikino St. Catharines Angelų Karalienės kleb. kun. Kęst. Butkus, OFM. Sveikino savo buvusį kleboną ir kitas saint-catharinietis – J. Vyšniauskas. O naujausias AV parapijietis P. Styra, neseniai čia atsikėlęs iš Montrealio, labai kūrybingai išreiškė savo linkėjimus. Visų Hamiltono liet. organizacijų vardu sveikinimus perdavė KLB Hamiltono apylinkės pirm. B. Mačys. Ir tada prie

Vyskupas P. BALTAKIS, OFM, pašventina naujus vitražus Hamiltono Aušros Vartų šventovėje. Už jo – AV parapijos klebonas kun. J. Liauba, OFM

mikrofono priėjo pats sukaktuvinininkas. Su dideliu kuklumu jis priėmė visų sveikinimus ir linkėjimus, suabejodamas taip gausiai čia išsakytais nuopelnais. Priminė savo 54 m. vienuolyninio gyvenimo ir 47 m. savo kunigystės sukaktis, kuriomis jis labiausiai didžiuojasi. "Visi siekime sau ir savo tautai šviesesnės ateities, o Visagalis mums padės", savo žodį užbaigė sukaktuvinininkas. Į savo giminaičio kunigo sukaktuvinę šventę buvo atvykę giminių ir iš Amerikos. Taip pat sveikinimo telegramų ir laiškų buvo gauta iš giminių Lietuvoje.

Po visų kalbų sekė trumpa meninė programa, kurioje pasirodė mūsų mėgstama dainininkė sol. Anita Pakalniškytė ir "Gyvataro" mažųjų šokėjų grupė, vad. Kristinos Aušraitės. Solistė, akomponuojama muz. J. Govėdo, padainavo šešias lietuvių ir pasaulinių kompozitorių dainas, dar vieną pridėdama. Mažieji šokėjai

drąsiai pademonstravo, kaip jie šoks kitoj taut. šokių šventė.

Graži sukaktis praėjo su vienuolišku kuklumu, bet hamiltoniečiai, pripildę pilną Jaunimo centro salę, čia turėjo progą įrodyti savo dėkingumą ir pagarbą naujam savo klebonui.

Century 21 OFFORD REALTY LTD.
Member Broker
38 Hurontario Street,
Collingwood, Ont. L9Y 2L6
Parduodant, perkant ar tik dėl informacijos apie namus, vasarnamius, ūkius, žemes Wasagos, Staynerio ir Collingwood apylinkėse kreipkitės į
Angele Šalvaitę, B.A.,
pirkimo ir pardavimo atstovę.
Ji mielai jums patars.
Darbo tel. (705) 445-5640,
namų tel. (705) 429-6428.

Augame kartu, vieni šalia kitų

Kanados turtas yra žmonės. Mes savo gyvybę brandiname vienybės, darnos ir lygybės dvasioje.

Mūsų daugiakultūrinis įstatymas įpareigoja vyriausybę kovoti su visomis neigiamo rasinio nusistatymo bei diskriminacijos apraiškomis.

Šis įstatymas skleidžia tą dvasią visame krašte, teikdamas garbingą palikimą ateinančioms kartoms.

Augame kartu, vieni šalia kitų.

•••••

• Please send me information about the world's first Multiculturalism Act and a copy of the proclamation suitable for framing.

• LANGUAGE PREFERENCE: ☐ English ☐ French

• Please print clearly:

• NAME: _____

• ADDRESS: _____

• CITY: _____

• PROV: _____ POSTAL CODE: _____

• Mail to: Canadian Multiculturalism Act
Dept. of the Secretary of State of Canada
Communications Branch
Ottawa, CANADA K1A 0M5

• MBE6-69

•••••

Department of the Secretary of State of Canada
Gerry Weiner, Minister of State for Multiculturalism

Sécretariat d'État du Canada
Gerry Weiner, Ministre d'État au Multiculturalisme

Canada
This is our home - O Canada

Hamiltono Aušros Vartų klebono kun. JUVENALIO LIAUBOS, OFM, pagerbimas rugsėjo 11 d. Jaunimo centre. Jam dovaną įteikia Gailutė Kristolaitienė ir Jonas Stankus, parapijos tarybos išdininkas. Nuotr. M. Borusienės

Lietuvių žurnalistų sąjungos centro valdybos nariai, susirinkę rugsėjo 3 d. pasveikinti sukaktuvininko. Iš dešinės: vicepirm. I. Medziukas, pirm. R. K. Vidžiūnienė, vicepirm. V. Bakūnas (sukaktuvininkas), išd. R. Sakienė, sekr. J. Kojelis ir šalia jo naujai įstojęs į žurnalistų sąjungą V. Seštokas

Vladui Bakūnui 80 metų

Žurnalisto ir visuomenės veikėjo nueitas kelias

IGNAS MEDZIUKAS

Beveik 40 metų Los Angeles mieste, Kalifornijoje, gyvenantis Vladas Bakūnas žurnalistas, radijo darbuotojas ir visuomenės veikėjas rugsėjo 3 dieną atžymėjo savo 80 metų gimimo sukaktį. Pradėjęs gyvenimo kelią 1908 m. rugsėjo 3 d. Lukšiuose prie Siestas, Šūdavos lygumose, jaunuolis siekė mokslo nelengvu keliu Šakiose, Vilkaviškyje ir atkeliavęs į mūsų uostamiestį Klaipėdą. Dar anstvyoje jaunystėje Vladas Bakūnas pradėjo tarnauti Klaipėdos šaulių rinktinės štabe, vėliau šio krašto gubernatūroje, o naciams okupavus Klaipėdos kraštą, iki Lietuvos nepriklausomybės netekimo darbavosi Lietuvos konsulate.

Anksti įsijungė į į spaudos darbą, atspausdindamas savo pirmąjį reportažą dienraštyje "Lietuvos keleivis" 1926 m. Įsitraukęs į Lietuvos pajūrio kun-kuliuojantį gyvenimą, savo reportažais praturtino ir kitus periodinius leidinius, bendradarbiaudamas dienraščiuose – "Vakarai", "Lietuvos aidas" ir savaitraščiuose "Trimitas"; talkininkavo telegramų agentūrai "Elta", redagavo laivininkystės, žvejybos ir pajūrio gyvenimo iliustruotą mėnesinį žurnalą "Jūra", buvo radijo komentatorius Klaipėdos radijofone.

Pasitraukęs nuo stalinistinio teroro į Vakarų, V. Bakūnas tuojau po karo buvo UNRRA (vėliau IRO) tarnautojas. Saalfelde suorganizavę lietuvių tremtinių komitetą ir jam pirmininkavo. 1949 m. atvykęs į JAV ir apsigyvenęs Los Angeles, rašinėjo ir poeto Juozo Tysliavos redaguojama "Vienybės" savaitraštį, turėdamas ten savo nuolatinę skiltį. Vėliau laikraščiu į pakeitus savo kryptį, bendradarbiavimą nutraukė. Trumpą laiką dirbo "Lietuvių dienų" žurnalo redakcijoje, rašinėjo "Naujienoms", "Dirvai", o paskutiniu laiku "Lietuvių balsui" ir kitur.

V. Bakūnas buvo LB Vakarų apygardos steigėjas, dalyvavo LB Los Angeles apylinkės darbuose, dažnai buvo renkamas į šios apylinkės valdybą. Jau keletą metų kaip jis yra Lietuvių žurnalistų sąjungos centro valdyboje. Tik ką apsigyvenęs Los Angeles, tuojau įsijungė į Lietuvių radijo valandėlės darbuotojų eiles

kaip pranešėjas ir komentatorius, čia bendradarbiauja ligi šių dienų.

V. Bakūno amžiaus sukaktis buvo gražiai paminėta Lietuvių radijo valandėlės. Perskaitytas JAV prez. R. Reagano ir žmonos sveikinimas. Dar sveikino rašytoja Alė Rūta ir arch. E. Arbai, rašytojas Jurgis Gliauda, "Lietuvių dienų" leidėjas A. Skirus, LB Vakarų apyg. pirm. A. Nelsienė, poetė D. Mitkienė, Pensininkų klubo pirm. J. Kaributas ir daugelis kitų.

Rugsėjo 3 d. popietę į Bakūnų namus susirinko būrelis spaudos ir radijo darbuotojų. Paaškęs, kad Vladas ir Olga Bakūnai švenčia ir savo vedybinio gyvenimo 55 metų sukaktį. Sveikino ir prisiminimais dalinos B. Gediminas, buvęs daugelį metų Lietuvių radijo valandėlės vedėjas, V. Gylis – radijo klubo pirmininkas, R. Sakienė – Lietuvių tautinės sąjungos vardu, H. Bajalis – radijo programų koordinatorių, St. Šimoliūnienė, Vl. Šimoliūnas, (įteikdamas radijo klausytojų vardu plaketę su įrašu: "V. Bakūnui ilgiausių metų") L. A. lietuvių radijo klausytojai", R. K. Vidžiūnienė, J. Kojelis, I. Medziukas, E. Sinkys ir O. Bajalienė. Sveikinimus tvarkė ir užtekdavo V. Seštokas. Sukaktis buvo baigta vaisėmis.

Vladas ir Olga Bakūnai užaugino du sūnus. Vyresnysis Darius yra Amerikos karo aviacijos pulkininkas (kiek žinoma, vienintelis pokario lietuvių emigrantų sūnus, pasiekęs tokio karinio laipsnio aviacijoje). Pažymėtina, kad jo įdomus straipsnis buvo išspausdintas JAV karinės aviacijos spaudoje (1980 m. balandžio 11 d. "Command Post") apie 1944 m. begimą iš Klaipėdos nuo rusų okupacijos, kai jis buvo tik 7 metų. Straipsnyje iškeltos mintys buvo pastebėtos senatoriaus Strom Turmond ir jo siūlymu šis straipsnis buvo įrašytas į kongreso rekordus". Darius moka lietuvių kalbą žodžiu ir raštu. Jaunesnysis sūnus Kęstutis, gimęs Vokietijoje 1946 m., savanoriu įstojo į JAV marinus ir po kelių mėnesių apmokymo buvo pasiųstas į Vietnamą. Grįžęs kaip karo veteranas stojo dirbti į pašto žinybą.

* Straipsnyje aprašomas vaiko pasikalbėjimas su tėvu vykstant į Ameriką. Išvada: jei sovietai užimtų Ameriką, nėra kitos vietos kur išvažiuoti.

PL sporto žaidynės Australijoje

Pokalbis su organizacinio komiteto pirm. Jurgiu Jonavičium

B. STRAUKAS

Pastaraisiais dvejais metais Australija tapo pasaulio lietuvių jaunimo veiklos centru. Praeitais metais Australijoje vyko jaunimo kongresas, kuris buvo sėkmingas, palikęs geriausius atsiminimus. Šių metų gruodžio paskutinę savaitę Australijoje, Adelaidės miestane suskrenda iš visų pasaulio kraštų sportuojantis lietuvių jaunimas dalyvauti sporto varžybose.

Šias žaidynes organizuoti ir jas pravesti, yra sudarytas organizacinis komitetas, kuriam vadovauja Jurgis Jonavičius, 1964 m. suorganizavęs Amerikos lietuvių sportininkų viešnagę Australijoje. Tad ir šių žaidynių organizavimas yra gerosiose rankose.

Norėdamas daugiau išgirsti apie šių žaidynių parengiamuosius darbus, pasiteiravau pas Jurgį Jonavičių, kuris mielai suteikė paaiškinimų.

— Kiek sportininkų ir sporto besidomiočių dalyvių laukiate iš užsienio?

Praeitų metų gale, sudarius Čikagoje išvykai į III PLS žaidynes Australijoje komitetą, Kanados ir Amerikos lietuvių sporto klubai parodė didelį susidomėjimą ir per palyginant trumpą laiką užsiregistravo per 200 sportininkų, norinčių vykti Australijon. Iki žaidynių, dalis gal jų atkris, bet tikimasi, kad prisirašys tam tikras skaičius naujų. Aplamai, tikimasi, kad iš užjūrio atvyks apie 200 sportininkų.

Tiems, kurie prisimena pirmąjį amerikiečių sportininkų viešnagę Australijoje 1964 m., bus įdomu patirti, kad į šias žaidynes atvyks anos viešnagės dalyviai: Valdas Adamkus, Vytautas Grybauskas, Edvardas Modestavičius ir Antanas Supronas. Taip pat atvyksta ir anų žaidynių prieauglis: Viktoras Memėnas, Aleksas Jankauskas, Saulius Modestavičius ir Edis Šilingas.

Nepernai Adelaideje svečiavosi ŠALPASS vicepirmininkas V. Grybauskas, kuris patvirtino, kad išvykai į Australiją, savo sąrašuose šiuo metu turįs 204 asmenis.

— Kaip numatoma užsienio sportininkus apgyvendinti Adelaideje?

Atvykstančių iš užjūrio sportininkų apgyvendinimas rengėjams sudaro nemažą problemą. Reikia atsiminti, kad tuo pačiu metu Adelaideje vyks Australijos Lietuvių dienos, kurios sutraukia nemažą skaičių Australijos lietuvių. Žinant, kad Adelaidės lietuvių bendruomenė yra negausi, tokį gausų svečių antplūdį pri-glausti, suteikiant jiems pastogę, nebūs lengva. Tačiau pasitikime adelaidiškių svetingumu ir manome, kad kiekvienoje lietuvių sodyboje bus panaudotas kiekvienas laisvesnis kampas atvykusiems apgyvendinti. Tuos, kurie adelaidiškių šeimose netilps, teks apgyvendinti viešbučiuose ar moteliuose. Vienam asmeniui

aštuonioms dienoms kainuotų \$170. Jei tokiu būdu tektų apgyvendinti, sakysim nors 30 asmenų, komitetui tai kainuotų per \$5000. Mūsų biudžetui tai labai didelė suma.

— Kiek sportininkų dalyvaus žaidynėse?

Tikimės, kad iš Š. Amerikos atvyks 200 sportininkų. Mūsų pačių dalyvaus apie 300. Taigi iš viso dalyvaus 500. Šios sporto žaidynės bus pačios didžiausios, bet kada vykusios Australijoje. Vargu, ar tokios apimties žaidynės bus kada nors pakartotos šiame krašte.

— Kokios žaidynės vyks sporto varžybose?

Didžiausias dalyvių skaičius varžysis krepšinyje ir tinklinyje. Šiuo metu turimomis žiniomis vyrų krepšinyje dalyvaus 5 mūsų komandos ir 5 Š. Amerikos. Moterų krepšinyje, 3 ar 4 mūsų ir 1 Š. Amerikos. Berniukų 3 mūsų ir 2 Š. Amerikos. Jaunių mergaičių iš Š. Amerikos visai nebus, nes moterų krepšinis Amerikos lietuvių tarpe yra mirštanti sporto šaka. Tad žaidynėse dalyvaus tik mūsų pačių moterų komandos. Tinklinyje tikimasi 4 vyrų ir 4 moterų komandų. Po 2 iš Š. Amerikos ir Australijos.

Individualinės varžybos vyks: lauko ir stalo tenise, skvaše, biljarde, golfe, šachmatuose ir plaukime. Visose šiose varžybose turėsime dalyvių iš Š. Amerikos ir Australijos. Ypatingai daug dalyvių yra numatoma golfo ir biljardo varžybose, kur turėsime žaidėjų skaičių riboti: golfe – 50, biljarde – 32. Golfe jau turime užregistruotus 43 vyrus ir 5 moteris. Nemaža sportininkų iš Š. Amerikos dalyvaus lauko teniso ir plaukimo varžybose.

Visų sporto šakų varžyboms jau yra išnuomosotoms tinkamos patalpos, baseinai ir aikštės.

— Kas gali žaidynėse dalyvauti?

Kaip pavadinimas nusako, žaidynėse gali dalyvauti viso pasaulio lietuviai sportininkai. Norintieji dalyvauti komandinėse varžybose (tinklinyje ar krepšinyje) galės varžytis tik lietuvių sporto klubų sudėtyje. Tačiau, norintieji dalyvauti lauko ar stalo tenise, šachmatuose, biljarde, golfe, plaukime ir skvaše gali registruotis ir nepriklausdami lietuvių sporto klubams. Tokie asmenys turi pareikšti savo norą raštu, prisiėsdami žaidynių komitetui vardą, pavardę, adresą ir nurodyti kokioje sporto šakoje nori dalyvauti.

— Kaip bus išspręsta užjūrio jaunimo transporto problema?

Kadangi žaidynių metu Adelaidėje vyks ir Australijos Lietuvių dienos, tad Australijos sportininkai į Adelaidę suvažiuos savais ar savo tėvų automobiliais. Todėl vietinis transportas nesudarys problemos. Visi 200 užjūrio

sportininkų blogiausiai atveju turės naudotis viešuoju transportu. Tačiau tikimės, kad tie, kurie apsigyvens Adelaidės lietuvių šeimose, į varžybas ir iš jų bus pavėžėjami svetingųjų šeiminių, nes dauguma vietinių lietuvių turi savo automobilius. Taip pat tikimės, kad bet kuris adelaidiškis, turintis automobilį mielai svečius iš vienos vietos į kitą paveš. Automobilistų talka ypatingai bus reikalinga gruodžio 25 d. kai iš Lietuvių namų reikės išvežioti į gyvenvietes tą dieną atvykusius Kanados ir Amerikos sportininkus.

— Kur ir kaip vyks žaidynių atidarymas?

Žaidynių atidarymas įvyks Kalėdų antrą dieną (gruodžio 26) Apollo stadione, kuris yra pats didžiausias uždaras stadionas Pietų Australijoje. Šiame stadione vyko ir praėjusių Lietuvių dienų šokių šventė.

Atidaryme žygiuos per 400 Kanados, Amerikos ir Australijos lietuvių sportininkų su savo vėliavomis, spalvingomis uniformomis ir gausiu sportininkų paradu, kokio nesame turėję Australijoje. Po to įvyks trumpos žaidynių atidarymo ceremonijos, žaidynių priesaika, tautinių šokių pasirodymas ir pirmosios žaidynių krepšinio rungtynės tarp JAV ir Australijos lietuvių sportininkų.

Sekančią dieną žaidynių sportininkai su vėliavomis prisijungs prie Australijos Lietuvių dienų dalyvių pamaldoms Šv. Ksaverio katedroje. Iš ten kartu su visais žygiuos į Adelaidės miesto rotušės salę ir ten dalyvaus Lietuvių dienų atidaryme.

— Kaip bus pagerbti Pirmosios tautinės olimpiados Lietuvoje dalyviai?

Buvusius Pirmosios tautinės olimpiados dalyvius, kurie gruodžio 26 d. bus Adelaidėje, pagerbsime priėmimo-pobūvyje, kuris tos pačios dienos vakare įvyks Lietuvių katalikų centro salėje.

Žaidynių komitetas kreipėsi per lietuvių spaudą Amerikoje, Kanadoje ir Anglijoje į Pirmosios lietuvių tautinės olimpiados veteranus, kviesdamas užsiregistruoti iki š. m. spalio 1 d. pas žaidynių komitetą, nurodant vardą, pavardę, gimimo datą, adresą, klubą ar sąjungą, už kurį Olimpiadoje startavo ir kokiose varžybose dalyvavo. Šiame priėmimo dalyvaujantiems veteranams bus įteikti medaliai, prisiminti Pirmosios tautinės olimpiados 50 metų sukaktį. (Olimpiada įvyko 1938 m. Kaune ir Klaipėdoje).

Šiuo metu jau yra užsiregistravusių veteranų iš JAV-bių, Kanados ir Australijos.

— Kaip bus atžymėti varžybų laimėtojai?

Sekant pirmųjų ir antrųjų Pasaulio lietuvių sporto žaidynių tradiciją, ir šių žaidynių varžybų laimėtojams bus įteikti meda-

liai: I-mą vietą laimėjusieji gaus aukso, II-rą – sidabro ir III-čią – bronzos medali. Visi medaliai pakabinti ant tautinių spalvų kaspinų.

Už medalių pagaminimą sumokėjo Australijos lietuvių kredito d-ja "Talka". Žaidynių ir Tautinės olimpiados sukaktį atžymėti medalių projektus padarė žaidynių komiteto narys Stasys Urnevičius. Jis taip pat padarė projektą žaidynių žankleliui, kurį visi norintieji galės įsigyti atminimui.

— Ar bus išleista žaidynių programa?

Baigiame ruošti spaudai suvenyrinį, iliustruotą žaidynių leidinį, kuriame bus sveikinimai, Australijos lietuvių sporto istorijos ištraukos, statistinės žinios ir reklamos. Leidinys bus maždaug 30 puslapių, knygutės formato. Šiam leidiniui viršelį sukūrė taip pat S. Urnevičius. Atskiru lapu į šį leidinį bus įdėta smulki varžybų programa, kurioje bus nurodyta, kur ir kada vyks įvairios varžybos, kaip pasiekti varžybų vietas autobusais, tramvajais ar traukiniais.

Žaidynių komitetas yra pasiuntęs kvietimą PLB pirm. dr. V. Bie-liauskui atvykti į Adelaidę atidaryti III PL sporto žaidynes. Tikimės, kad kvietimas bus priimtas.

Sportininkai turi seną tradiciją, kad kiekviena sporto šven-

tė užbaigiama Naujų metų sutikimo baliumi. Šį kartą toks balius vyks kartu su Lietuvių dienų dalyviais. Tikimasi šiame baliume atsilankysiant apie tūkstantį svečių.

Naujų metų dieną įvyks atsisveikinimo gegužinė, į kurią tikriausiai sugužės visi tuo metu Adelaidėje susibūrę lietuviai. Turėtų būti labai imponuojantis lietuvių telkinys po Pietų kryžiumi. Gegužinę ruošia sudarytas jaunimo renginių komitetas.

Šia proga truputis informacijos apie žaidynių vietovę – Adelaidę. Tai miestas pietiniame Australijos žemyne turintis apie 1 milijoną gyventojų. Modernus metropolis, išsistatęs tarp kalnų ir Šv. Vincento įlankos, su nesibaigiančiais paplūdimiais. Gruodžio mėnesio pabaiga, kaip tik karštos vasaros pradžia. Proga šauriečiams užmirti paklotos žiemos nepatogumus ir pasilepinti kaitrios saulės spinduliuose bei vėsioje pietinio Pacifiko bangose.

Čia prie Adelaidės yra garsusis Barossa slėnis su didžiuliais Australijos vynuogynais ir stambia vynu pramone. Pasibaigus žaidynims, bus gera proga paragauti čia gaminamo vyno, kurio yra šimtai rūšių.

Tad iki pasimatymo Kalėdų šventėse Pietų Australijos sostinėje Adelaidėje!

Jis atsilygino

Skaitėme Kanados lietuvių fondo pranešimą ir padėkų aukojusiems. Jų tarpe buvo ir Leopoldo Balsio \$101,800 au-ka. Kažkas suabejojo, ar tai tikras skaičius, ar tai ne klaida? "Jis turėjo būti milijonierius!" – taip išsitarė abejojan-tis. Klaidos nebuvo – skaičius tikras.

L. Balsys nebuvo milijonierius. Jis buvo darbušis ir sąžiningas inžinierius. Išėjęs jam į pensiją, įmonė įieškojo kito jo vietoje, bet per keletus metus nerado. Ligi paskutinio meto labai dažnai buvo kviečiamas įmonės reikalais patarti.

L. Balsys buvo gavęs laisvos Lietuvos valdžios stipendiją ir galėjo studijuoti laivų statybos inžinerijos mokslą Berlyne. Be stipendijos jis nebūtų galėjęs studijuoti. Baigęs studijas tikėjosi savo mokslu ir darbu atsilyginti tautai. Deja, karo ir okupacijai metai visa tai kitaip nukreipė. Tačiau jis visą laiką prisiminė ir jautė, kad jis buvo skolingas tautai, o ypač tautai esant nelaimėje.

Dažnai jis palygindavo lietuviškos knygos ar lietuviškų reikalų rėmimą su besaikiariai išleidiama alkoholio butelio kainu. Žmonės skundžiasi knygos ar lietuviško parengimo brangumu, bet butelio pirkimu nesivyroja. Matėme jį dažnai lietuvių susirinkimuose, gir-dėjome jo paskaitas, aktyviai

A. a. inž. LEOPOLDAS BALSYS

veikiantį lietuviškose organizacijose. Buvo kuklus žmogus, visiems malonus, tat daugelis nepastebėjo jo pranašumo.

Ta pačia proga norisi prisiminti prieš 30 metų Toronte buvo įsteigta lietuvių studentams parama. Tada buvo skolinama be procentų \$300 stipendija, kurią kiekvienas studentas ir jo ar jos tėvai pasizadėjo grąžinti. Mokslus baigę įvairių specialybių asmenys. Iš 15 gavusių asmenų tik vienas sąžiningai grąžino pažadėtus pinigus. Taip tas fondas išsi-baigė, ir kiti negalėjo gauti paramos, nes mokytieji nebuvo sąžiningi. Jų skolos lapai dar neišpirkti.

Š. m. spalio 24 d. sueina vieneri metai, kai Leopoldo jau nebėra mūsų tarpe. Teilsisi amžinojo Šviesoje. V. Matulaitis

Tremtinių stovykloje

Feljetoniškas nutikimas DALILA MACKIALIENĖ

(Tęsinys iš praėjusio nr.)

Į išrinktųjų sąrašą, kaip ir reikėjo tikėtis, pateko ir abidvi primadonos: Michalina Klausutienė ir Elvyra Dainoriūtė. Michalina – graži moteris. Aukšta, kiek stamboka, tamsiai kaštantiniais plaukais, bangomis krantinčiais ant balto kaklo. Temperamentinga, pilna sąmojaus, negailinti šypsenos. Jos dantys buvo patys balčiausi visoje stovykloje. Užgožta pavydaus vyro, niekur kitur, išskyrus chorą, ji nedalyvavo. Į chorą vyras išleisdavo, nes papildomas maistas buvo reikalingas Vaiduciui, o cigaretes jis pats surūkydavo. Apolinaras pats nelabai kur tiko, už tai laikėsi įsikabinęs žmonos, kaip skėstantis valtys kraitis. Jiedu nelabai tiko vienas prie kito, bet didelių sūkurųjų laikais į vieną kamuolį susisuka ir lapai, ir nuplėšti žiedai...

Panelė Elvyra buvo visai kitokia: smulkaus sudėjimo, kviečių spalvos plaukais, kurie natūraliai garbinavosi. Ji juos nešiodavo ilgus, į veją eidama susirisdavo spalvotų kaspinu. Antakiai nubrėžti gražiu lanku, lūpos parausvintos. Dantys, nors ir nebuvo sniego baltumo, bet su veido spalva ir kvietiniais plaukais – buvo gražus derinys. Vyrai sekiodavo ją akimis, bet nei vienas nesisilūlė tapti jos vyru. Visi žinojo, kad Elvyra praktiškai gyvenimui netiko. Ji buvo graži pažūrėti, kaip besišypsanti Madonos paveikslas.

Dar prieš nustatytą laiką rinkosi išrinktosios choristės ir šokėjos į repetitijų kambarį.

Lygiai dešimtą valandą, paklajojęs po sugriautų kareivinių rajoną, pirmininkas prisistatė susirinkusioms moterims. Paaškinęs susirinkimo tikslą, šaukė kiekvieną pagal sąrašą ir, išgirdęs "esu", žymėjo paukščiuką prie pavardės. Trūko tik vienos: Jonės Pipirienės iš paskutinio bloko.

— Ją jau vakar išvežė ligoninėn apendicito operacijai, — pranešė Pipirienės kaimynė iš to paties kambario, atidalinto paklodžių pertvara.

Pirmininkas, padaręs labai rimtą veido išraišką, prabilo:

— Na, šitokios klūtys tai nebuvo numatęs. Kaip matote, lūžta visas mūsų planas. Reikia kuo nors Jonę

Pipirienę pakeisti. Bet kuo? — stovėdamas prie pianino, barbeno jo viršų savo stovais, mėsingais pirštais.

Moterys tylėjo. Nė viena nedrįso pertraukti pirmininko galvojimo. Chorvedys Griežė ir šokių vadovas Liongė tuo momentu įėjo į kambarį ir, nustebinti tylos, abudu apstulbę sustojo. Kurį laiką buvo girdėti tik pirmininko pirštų barbenimas į pianino dangtį. Chorvedys, skėstėrėjęs rankomis, pralaužė tylą:

— Na, tai kas dabar pasidarė?

— Taigi. Rinkom, rinkom, balsavom, balsavom, o štai vienos ir trūksta. Ir ką dabar jūs vietoj gausim?

— Ir čia pirmininkas beviltiškai susiėmė už galvos.

— Na, jeigu vienos trūksta, tai pasiūsim viena mažiau. Didelis čia daiktas, — numojo ranka Liongė.

— Ponas pirmininke, man rodos tamstos žmona būtų šiai misijai nepamainoma, — pataikaujančiai pasisakė Regina Kukutienė. Jie su vyru ir trimis mažamečiais vaikais buvo įsitaisę virtuvės bloko antrame aukšte, visai šalia dūmtraukio. Jų varganoje pastogėje visada kvepėjo svielaisiais, nes kiaušas dūmtraukis nesulaikė dūmų. Čia Kukutienė numatė gerą progą pagreitinti geresnio kampo gavimą, nes tik pirmininkas turėjo teisę tai padaryti.

Kukutienė buvo įdomi moteris, žybsėjo akimis, lyg prožektoriais. Ryskiai dažytos lūpos buvo viliojančiai praviros ir mėlynos akys smeigėsi tiesiai į pirmininko akis.

— Toks jūsų sprendimas, ponas pirmininke, be abejonės būtų mums visiems priimtinas. Stovykloje visi patyliukais šnekėjo, kad vakarais, suguldžiusi vaikus ir išleidusi vyrą lošti kortomis, ji pati išleidavo su chorvedžiu paklajoti tamsiomis miesto gatvėmis. Už tai ir chore Kukutienė buvo statoma pirmoje eilėje, nors buvo aukštesnė už stovinėjas už jos.

— Teisybė sako ponis Kukutienė, — nedrąsiai prabilo Elvyra, — jūsų žmona, ponas pirmininke, tikrai sudarytų mums didelę garbę, įsijungdama į šią misiją.

— Kaip čia pasakius, net nežinau, ar tai pritiktų, — rangėsi pirmininkas, lyg žaltys rankovėje, — matote, ji nei šokėja, nei choristė. Tai lyg ir neišeitų.

— A, ponas pirmininke, jūs rasite išeitį. Jūs esate išsprendęs sunkesnius uždavinius. Būkite toks malonus ir paprašykite visų mūsų vardu. Aš tikiu, kad ji neatsisakys. Jos čia tikrai trūksta, — saldino Klausutienė, neduodama kitoms net prasižioti.

Pirmininkas džiaugėsi. Kad taip gerai viskas susiklostys, jis net nesapnavo. Sekančią dieną ponis pirmininkienė jau sėdėjo išrinktųjų eilėse.

— Žinote, atėjau čionai prieš savo norą. Supratau, kad patriotinė pareiga šaukia. Jeigu viena nesutiks, kita nesutiks tai negi tokiam svarbiam darbiui atlikti siūsi vyrus? Stovyklinis gyvenimas visus vyrus padarė minkaverčiais. Ak, sunku su jais! — Ir mezginiuota nosinaite švelniai braukė per akis, jų nepaliesdama, kad neutrintų padažytų blakstienų...

Išvykimo diena — trečiadienis po dviejų savaitių. Taip buvo pranešta, atsiuntusiems laišką amerikiečiams ir buvo paprašyta parūpinti autobusą.

Prasidėjo moterų apmokymas: apsirengimas, elgesys, Lietuvos istorijos bruožai ir priežastys, kodėl mes nenorime grįžti namo. Jos turėjo deklaruoti amerikiečiams visų tremtinių pasizadėjimą! "Kol būsime gyvi, kovosime dėl Lietuvos išlaisvinimo!"

Moterys rimtai klausėsi ir dėjos žodžius į galvą. Kai kurios net užsirašinėjo. Į jas kalbėjo komiteto pirmininkas, gimnazijos direktorius. Kalbėjo ir chorvedys, nors jie nedaug turėjo ką pasakyti. Paskiausiai kalbėjo šokių vadovas Liongė. Jis labai apgailestavo, kad ne visos vykstančios moterys moka šokti Blezdingėlę.

— Šitas šokis nunešitės į Lietuvą būdami trenkinantis. Štai, Amerikos generolams išpuodintės šoka Blezdingėlė. Tik įsivaizduokit! Tai geriau negu visos kalbos. Aš siūlau visą reikalą atidėti porai savaitėi ir pasiruošti. Blezdingėlė labai lengvas šokis: mosuok sau nosinaite ir viskas. Tai kaip galvojate? — Paklausė Liongė. Bet dauguma tik pečiaias patraukė ir taip pasiliko: trečiadienį, už dviejų savaitių.

Laisvalaikio moterys skubino puoti tautinius drabužius, kurie beveik visi, buvo sudurstyti iš stovyklos susigaudytų medžiagų: pasiuvinėti, padažyti, pagražinti juostomis, kurias nuolat audė ponis Sofija. Jos vyras karininkas buvo dingęs karo šūkury, ir jo diena iš dienos laukė. Atrodė, kad ponis Sofija savo išaustomis juostomis nori nutiesti visus kelius, kuriais jos mylimas vyras turėtų pareiti.

Pagaliau atėjo visų laukiamas trečiadienis. Visos išvykstančios moterys dėvėjo nuostabią išmargintais tautiniais drabužiais. Nesvarbu jų autentiškumas. Buvo svarbu patraukti dėmesį spalvingumu.

Choro vadovas Griežė kiekvienai prie kirklio prisegė po rūtų šakelę, kurias medinėje dėžėje išaugino iš sėklų, atsivežtų iš Lietuvos, vieno bloko seniūno žmoma. Visų plaukai turėjo būti gražiai susukti ir pakšti po karūna, gerai sutvirtinus segtukais, kad nekristų ant kaktos ir kaklo. Buvo uždrausta bet koks veido ar lūpų padažymas. Gimnazijos direktorius visiems viešai pareiškė:

— Lietuvaitės negeria, nerūko ir nesidažo!

Pagal susitarimą autobusas turėjo atvažiuoti į stovyklos kiemą penktą valandą ir paimti visas išvykstančias moteris nuo bloko, pažymėto raide L. Stovykliečiai jau rinkosi prie išvykimo punkto. Tėvai, su vaikais ant rankų, vis aiškino jiems, kur jų mamos turi šį vakarą išvykti. Vaikai, tampydami lūputes, šniurkštė nosimis. Chorisčių ir šokėjų vyrai spaudė rankas išvykstančioms žmonoms. Simpatijos, išleisdami į nežinią savo mylimąsias, slėpė nerimą po lengva šypseną. Tik cinikai stovijo nuošaliai ir iš tolo stebėjo šią atsisveikinimo sceną. Lengvai šiureno šaltokas pavakarės vėjas. Sujudusią stovyklą šiek tiek apšvietė, pro kareivinių griuvėsius prasiskverbė, šalti ir išblyškę besileidžiančios saulės spinduliai. Staiga visi pradėjo šaukti:

— Atvažiuoja, atvažiuoja!

Ir tikrai, nuo vartų, pralėkęs visas sargybas, centrine kareivinių gatve lėkė autobusas su užrašu "Autobahn" per visą šoną.

Išvykstančios moterys puolėsi atsisveikinti savo vyrus, vaikus, mylimuosius ir draugus.

Autobusas, žviegdamas visais ratais, sustojo. Iššoko juodas šoferis, blykstelėjo baltais dantimis ir, kramtydamas gumą, parodęs atdaras duris, atstijo šalia jų. Pirmoji, kaip ir pritinka, lipo pirmininko žmona. Pas-kui panelė Elvyra su lengva šypsenėle lūpose, grakščiai atmetusi galvą, lengvai kėlė savo mažas kojas ant autobuso laiptelių. Visos sulipo ir susigūžė ties pačiu autobuso viduriu. Jokio palydovo, jokio, kaip buvo žadėta, vertėjo. Juodasis, trinkelėjęs durimis, nuspudė gazo pedalą iki dugno. Autobusas šoko iš vietos ir krikdamas pasileido lėkti siauromis kareivinių gatvelėmis. Išlydinčių rankos, pakilę atsisveikinimui, iš pradžių dar mosavo, paskui iškeltos sustingo, lyg prinokusių kviečių varpos, vėjui nutilus. Tik chorvedžio

PRISIKĖLIMO
PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8
Telefonai: (416) 532-3400 ir 532-3414

KASOS VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 8.00 v.v.; šeštadieniais – nuo 9.00 v. ryto iki 1.00 p.p.; sekmadieniais nuo 9.00 v. ryto iki 12.30 v.p.p. SKYRIUS ANAPILYJE: Sekmadieniais nuo 9.30 v. ryto iki 1.00 v.p.p.

MOKA UŽ:		IMA UŽ:	
90-179 d. term. ind.	8 1/4 %	Asmeninės paskolas	
180-185 d. term. ind.	8 1/2 %	nuo	11 %
1 metų term. indėlius	8 1/2 %	Sutarties paskolas	
2 metų term. indėlius	8 1/4 %	nuo	11 %
3 metų term. indėlius	9 %	Nekiln. turto paskolas:	
1 metų GIC-met. palūk. ...	10 %	Su nekeičiamu nuosimčiu	
2 metų GIC-met. palūk. ...	10 %	1 metų	11 1/4 %
3 metų GIC-met. palūk. ...	10 %	2 metų	11 1/2 %
1 metų GIC-mėn. palūk. ...	9 %	3 metų	11 3/4 %
RRSP ir RRIF (pensijos) ...	8 %	Su keičiamu nuosimčiu	
RRSP-1 metų term. ind. ...	10 %	1, 2 ir 3 metų	10 1/4 %
RRSP-2 metų term. ind. ...	10 %		
RRSP-3 metų term. ind. ...	10 %		
Specialią taup. s-tą	8 %	Draudžiame asmenines ir sutarties paskolas iki \$15,000	
Taupomąją sąskaitą	6 %	ir narių gyvybę iki \$2,000 už	
Kasd. pal. taupymo sąsk. ...	8 %	santapus laikomas šėrų, čekių ir taupymo sąskaitose.	
Kasd. pal. čekių sąsk.iki ...	5 1/4 %		

Duodame asmenines paskolas iki \$50,000 ir morkičius iki 75% įkainoto turto vertės. Pardudame pinigines perlaidas (money orders) ir kelioliki čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas (valias sąskaitas).

AKTYVAI virš 38 milijonų dolerių

Mūsų tikslas – ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

STEPHAN'S FURS 406 Roncesvalles Ave.
Telefonas 536-5936 ir
2239 Bloor Street West. • Telefonas 762-7775

Parduodami kailiniai apsiaustai ir įvairaus kailio kepurės. Priimami užsakymai. Daromi pataisymai bei persiuvimai.

LIETUVIO SAVININKO VAISTINĖ
MARGIS DRUG STORE

JOHN V. MARGIS, Phm. B.

408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944

PRIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS
PENSININKAMS 15% NUOLAIDA NUO VISKO (ISSKYRUS CIGARETES)

NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS

MARGIS DRUG STORE TURI "LOTTARIO" LOTERIJOS SKAITYTVĄ (KOMPIUTERĮ)

A.P. GOMES 1567 Dundas St. W.
Real Estate & Insurance Ltd. Toronto, Ontario

Perkant ar pardudant nekilnojamą nuosavybę visada Jums sąžiningai patarnaus

Antanas Blūdžius Telefonai: 531-1191 namų 537-2291

AUTOMOTIVE FIBER
AUTOBODY AND COLLISION REPAIRS

Visų rūšių automobilių išorės (body) toisymas ir dažymas: sąžiningas darbas, pigios kainos.

Savininkas – RICHARDAS KYBARTAS,
22 BELVIA ROAD, Etobicoke, Ont. M8W 3R3 Telefonas 252-8863

Kokia jūsų namo vertė?

Skambinkite dar šiandien dėl nemokamo jūsų namo įkainojimo.

ANTANAS GENYS

RE/MAX professionals inc. Realtor

1 east mall crescent etobicoke, ontario M9B 6G8 232-9000 res: 231-2839

P. ir T. SERVICE CENTRE GARAŽAS
2537 Wharton Glen Ave., Mississauga, L4X 2A8, telefonas 279-4371

Važiuoti į vakarus Dundas St. W. nuo 427 kelio 1 mylia, sukiti kairėn prie pirmųjų šviesų (į pietus) Wharton Way.

Sąžiningai atliekame visus automobilių mechaniskus pataisymus. Savininkas J. Tamošiūnas

Greitas ir tikslus patarnavimas!

DRAUDA

gyvybės, automobilių, gaisro atveju, nuomininkų turto, verslo ir komercijos

Juozas Eimis Ramas
Tel. 364-5081, namų 766-5857

Allstate Simpson's, 176 Yonge St., Toronto, Ont., M5C 2L7 (Queen & Yonge)
Klientų patogumui, susitarus, atvažiuoju į namus

"Jungties" muštuko turnyro Wasagoje laimėtojas – Hamiltono "Kovas". Iš kairės: V. Jankutė, D. Vinerskytė, K. Gowers, V. Jankus, P. Otto, L. Stanaitis, V. Vinerskis, L. Meskauskas, R. Butkevičius, M. Jankus, S. Aušrotas, E. Bartininkas, R. Bumelis, R. Bartininkas. Trofėjų įteikia Ričardas Drešeris

SPORTAS

Redaguoja SIGITAS KRAŠAUSKAS,
32 Pasadena Gardens, Toronto, Ontario, M6S 4R5,
telefonas (416) 766-5367

Vėjas

"Pučia vėjas, neša laivą, nuneš mane į Lietuvą..."

O "VĖJAS" jau pučia ...

Pirmojoje "Vėjo" pasirošimo stovykloje Toronto rugpjūčio 20 – 28 d. dalyvavo 18 žaidėjų. Ši stovykla sutraukė geriausias šiaurės Amerikos lietuvių krepšininkus, iš kurių po kelių panašaus pobūdžio bandymų bus sudaryta 12-kos žaidėjų rinktinė, ir sekančią vasarą vyks 6-7 draugiškoms rungtinėms į Lietuvą. Pagal "Vėjo" planus po šios kelionės rinktinės egzistencija nesibaigs. Keletą metų ji numato dalyvauti tarptautinėse varžybose.

Iš dalyvaujančių dėmesio centre buvo Leonas Rautinšas. Jis augo Toronte, (67"). Nuo 1977 iki 1983 yra žaidęs Kanados olimpinėje rinktinėje, vėliau du metus NBA profesionalų lygoje ir sekančiais du sezonus profesionalų lygoje Italijoje. Rautinšas, 28 metų, pasirūšęs su "Vėju" vykti į Lietuvą. Jis sako: "Laukiu to momento, kada galėsiu žaisti prieš mano senus draugus – Jovaišą, Sabonį ir Chomičių ..."

Šiame susitikime dalyvavo šeši žaidėjai: Leonas Rautinšas, Stepas Arlauskas, Linas Azubalis, Jonas ir Tadas Karpiai iš Toronto. Antanas Valaitis iš Hamiltono. Ričardas Šimkus, Gerry Mikalauskas, Chris Schaefer ir Mike Vaitkus iš New Yorko. Ron Bawulski, Algis Rugienius, Marius ir Paulius Gražuliai iš Detroito. Alvydas Baris, Donatas Siliūnas, Al Neimantas ir George Shimko iš Čikagos.

Du žaidėjai – Joe Arlauskas iš Rochesterio ir Chuck Aleksinas iš Waterburio negalėjo atvykti, nes tuo metu jie buvo iškviesti savo atstovaujimų profesionalų klubų į prieš sezoninę pasirošimo stovyklą Europoje. Arlauskas, žaidęs NBA "Sacramento Kings" ir dabar italų lygoje Romoje, taip pat Aleksinas, buvęs "Golden State Warriors" NBA ir šiuo metu italų lygoje, abu pareiškė dalyvausią išvykoje su "Vėju" į Lietuvą.

Aleksas Mažeika (6'10") centro žaidėjas ir gnyėjas Ed Schillingas nedalyvavo pratybose Toronte ir jų buvo pasigesta ...

Treneris Pat Torney iš Niujorko kiekvieną dieną du kartus po dvi valandas pravedavo treniruotes, mokydamas europietiško krepšinio stiliaus, pratindamas prie greičio ir fizinės ištvermės. Jo padėjėjas yra E. Rasiulis.

Per savaitę buvo sužaistos penkios rungtinės, iš kurių dvi laimėtos. Pagrindinis šių rungtynių tikslas buvo nustatyti, kurioje pozicijoje kiekvienas gali geriausiai žaisti, kas vėliau palengvins atrinkti 12 geriausių būsimai rinktinėi. Įdomu, kad antras, trečias ir net ketvirtas penketukas sudarė rimtą konkurenciją Kanados geriausioms komandoms, prieš kurias čia buvo žaidžiama.

Po pirmos treniruotės "Vėjas" žaidė prieš "Team Estonia" (Canadian senior men's club champions) ir pralaimėjo 104:80. Antrose rungtinėse su šia komanda buvo žymiai lengviau ir pralaimėta tik 90:87.

Savaitės viduryje "Vėjas" pradėjo geriau susižavėti. Puolimas ir gynimas kartu jau darė komandinio žaidimo įspūdį. Trečioje rungtinėse prieš "Cross-Eyed Bear", geriausią komandą Toronte, pralaimėjo 91:87 (38:50). Ši komanda 1987 laimėjo "Flower" turnyrą Danijoje, nugalėdama Jugoslavijos komandą "Cibona". 1986 Europos taurės finale Kauno "Žalgiris"

taip pat yra pralaimėjęs "Cibona" komandai.

Ketvirtose rungtinėse prieš greitą "Braeburn" komandą pasiekė 122:98 (48:48) pergalę. Shimko laimėjo 19 ir P. Gražulis 17 taškų. Ir paskutinėse rungtinėse prieš jungtinę – "Braeburn" ir "Avia" buvo pasiektas laimėjimas 124:103. Vaitkus – 22, P. Gražulis – 20 ir Rautinšas – 17 taškų.

Žaidėjai už kelionę į Torontą užsimokėjo patys. Savaitę Toronte juos visus suartinio ŠALFAS mėtinėse žaidynėse visi žaisdavo skirtingose komandose. 12-kos žaidėjų komanda greitai laiku bus suformuota ir paskelbtas rinktinės sąrašas. Lapkričio mėnesį numatyta keletas draugiškų rungtynių su JAV "College's" komandomis.

"Vėjo" organizacinį komitetą sudaro: Rimas Miečius, Edis Stravinskas, Arūnas Morkūnas ir Audrius Šileika. Jie suorganizavo vyno ir sūrio priėmimą Prisiškimo parapijos patalpose, kur žaidėjai turėjo progą pabendrauti su Toronto sporto entuziastais.

Zinias pateikė R. Miečius

"VYČIO ŽINIOS"

Rugpjūčio (14-20 d.d.) sėkmingai pravedta krepšinio stovykla Wasagoje. Jai vadovavo Ričardas Duliūnas ir Edis Stravinskas. Dalyvavo 30 berniukų, kuriuos mokė krepšinio pagrindų patyrę treneriai A. Klimas ir V. Južėnas. Jiems padėjo nemaža grupė talkininkų. Greta krepšinio buvo žaidžiamas futbolas, kvadratas ir praktikuojamos lengvojo atletiko.

Krepšinio treniruotės jauniems žaidėjams, kurias pravedė Mameratas, Arūnas ir Ričardas Duliūnai, pradedamas rugsėjo 27 d. Prisiškimo parapijos salėje. Jos vyks kiekvieną antradienį nuo 6.30 iki 7.30 v.v. Nuo 7.30 v.v. treniruosis "Vyčio" vyrai krepšininkai. Šiais metais bus sudaroma berniukų iki 16 m. amžiaus krepšinio komanda, kuri numatoma įjungti į varžybas su Hamiltono ir Toronto Aušros jau veikiančiomis komandomis.

Ruošiamasi į PLS žaidynes Australijoje. Edis Stravinskas, tvarkingas finansinis reikalus, ragina važiuojančius papildyti bent \$1,500.00 auka išvykos sąskaita. Taip pat pradedamas aukų rinkimo važus visuomenėje. Aukojusiems \$50.00 ir daugiau bus išduodami pakvitavimai atleidimui nuo pajamų mokesčių.

Klubo 40-ties metų veiklos paminėjimui lapkričio 26 d. ruošiamas balius Lietuvių namuose, kur veiks parodėlė, loterija (spalvota televizija, tortas), karšta vakarienė, baras ir šokiai. Kviečiami vyčiai ir jų svečiai. Įėjimas – \$30.00 asmeniui, \$50.00 porai. Bus kviečiami garbės svečiai iš federacinės, provincinės ir miesto valdžijų, taip pat lietuvių organizacijų ir institucijų atstovai. Planuojamas išleisti mažas leidinys, kuriam paruošti yra sudaryta komisija.

Toronto "Jungties", jaunas palyginti amžiumi sporto klubas sava veikla sėkmingai pasižymi. Įsisteigus ledo ritulio komandai 1981 metais, netrukus atsirado muštuko (softball) ir kėglivimo sekcijos. Pagaliau po sėkmingo ŠALFAS slidinėjimo pirmenybių 1988 m. kovo 5 d. Loretto Ski kurorte, dalyvaujant 60-čiai slidininkų, pradedant jaunučių, baigiant veteranų klasėmis, sukrusta ir ši sporto šaką apjungti "Jungtyje". Taigi, keturios sporto šakos, gausios dalyviais, stiprios varžybos, gera organizacija, sudaro rimtą pagrindą klubo sportinei atečiai. Klubas pirmininku nuo įsisteigimo dienos yra Rimas Kulias.

1988-89 metų varžybos programa: Ledo ritulys. Ruošiamasi dalyvauti miesto lygos pirmenybėse,

Ateitininkų žinios

Jaunučiai ateitininkai kviečiami į pirmąjį šių metų veiklos sezoną susirinkimą spalio 2, sekmadienį, tuoj po 10.15 v. Mišių Prisiškimo parapijos posėdžių kambaryje. Susirinkimas vyks kas antrą sekmadienį 11.00 v.r. ir baigsis 12.00 v.

Jaunučių globėjos šiais metais yra Gabija Petrauskienė, Nijolė Tamulaitienė, Birutė Staškevičiūtė ir seselė Teresėlė. Informacijos reikalu skambinti: Nijolei Tamulaitienei tel. 239-6189.

Jaunučių registracija įvyks pirmame susirinkime, spalio 2, sekmadienį, po 10.15 v. Mišių Prisiškimo par. posėdžių kambaryje. Jaunučiais laikomi nuo pirmo iki ketvirtio skyriaus vaikai. Į jaunių pereinai, kai lanko penktą skyrių, į moksleivius – kai pradeda gimnaziją.

Skautų veikla

• Spalio 5, trečiadienį, 7.30 v.v. "Šatrijos" ir "Rambyno" tuntų bendras posėdis skautų būkle. Visų vadovų dalyvavimas būtinas.

• Tautinės stovyklos metu "Šatrijos" tunto vadovų skaičius paaugo. Vieną žvaigždėtą naktį, vyresnių skautų įžodį davė: Dailė Baršauskaitė, Jūratė Gaizutytė, Aurelija Karasiejūtė, Audra Puzerytė, Ona Šileikaitė. Dienai aštant, įžodį davė gintarės: Daina Gurklytė, Judita Jasūnaitė, Jasmina Totoraitytė. Sveikinam visas!

• "Šatrijos" tuntas nuosirdžiai dėkoja ps. G. Tarvydinei už pasiūlymą Tautinės stovyklos gairės, kuri puoselės serijose psūno taką.

• Sesierys Kanados rajono gairę Tautinei stovyklai suprojektavo ir pasiūvė ps. G. Baltaudonienė ir ps. E. Simonavičienė. Nuolatinę rajono gairę pasiūvė ps. B. Paliulytė-Jogi. Skautiškas acių sesėms už pagalbą. D.B.

Westwood arena, jau su dviem komandom. Numatoma dalyvauti ŠALFAS mėtinėse žaidynėse, o taip pat vykti į Bostoną, Čikagą, Detroitą ir kt. draugiškiems susitikimams. "Jungties" ledo ritulinkai yra buvę ŠALFAS ir Toronto miesto lygos meisteriais. Klubas ir toliau stengsis apjungti daugiau jaunimo, o taip pat ir iš mišrių šeimų. Šia sporto šaka besidomintiems informaciją teikia Ričardas Drešeris tel. 233-8788.

Kėglivimas. Sezonu varžybos susikirstytos į rudenį ir žiemą laikotarpius. Lygos pirmenybės jau vyksta Plantation Bowlerama – Bloor ir Kipling sankryžoje, kiekvieną ketvirtadienį nuo 7.15 v. vakaro. Numatytas susipažinimo – draugystės turnyras spalio mėn. gale, į kurį bus kviečiami Klivlando, Čikagos, Bostono, Hamiltono ir Racine Wisc. kėglininkai. Mišrios komandos bus sudaromos vietoje. Po turnyro – šokiai ir kaukių balius. Tikimasi, kaip iš praeties patirta, 100-120 dalyvių. Vasario mėn. 1989 numatoma išvyka į JAV. Taip pat numatoma dalyvauti ŠALFAS mėtinėse pirmenybėse. Informacijos reikalauja kreiptis į Audrą Danaitytę tel. 626-8994.

Slidinėjimas. Jauniausia klube sporto šaka, pirmojo sezono metu numato ruošti vietinio pobūdžio varžybas ir dalyvauti ŠALFAS mėtinėse pirmenybėse, kurios šiais metais bus pravedtos Klivlande. Sekcijos vadovu sutiko būti žinomas slidinėjimo instruktorius Tadas Valickis (jau pasiekęs instruktoriaus 3-jį laipsnį, aukščiausias yra 4-tas). Informacijos klausimais kreiptis į Rimą Kuliautį tel. 766-2996.

Muštukas (softball). Vasaros sezono sporto šaka, "Jungtyje" populiari, daug dalyvių ir gerai organizuoti turnyrai. Informacijos reikalauja kreiptis į Audrą Danaitytę tel. 626-8994.

Gintautas Umaras, klaipėdietis, atstovaujaš Sov. Sąjungai XXIV-se olimpinuose žaidimuose Seule, dviračių lenktynėse 4000 m distancijoje (4:32.0 min.), laimėjo aukso medalį. Jo varžovas, australas Dean Woods atsiliko tik 3 sek. Šioje distancijoje Gintautas 1987 m. laimėjo pasaulio meisterio titulą. Buvęs Sov. Sąjungos meistras ir jo komanda, atstovaujanti Klaipėdai (4 asmenys, vienas iš jų Gintauto brolis) 1988 m. laimėjo Sov. Sąjungos čempionatą. Pradžioje Gintautas negalvojo dalyvauti Olimpiadoje, tačiau, prikaltas trenerio Narsučio Dumbausko, pakeitė nuomonę ... ir štai ... laimėjo aukso medalį.

Paieškojimas

Ieškoma teta Genovaitė Vasieliauskaitė-Everlin, gimusi Kaune, anksčiau gyvenusi 55 Burnett St., Avenel, NJ 07007, JAV. Taip pat paieškomi – pusserė Irena ir pusbrolis Antanas. Jie patys arba apie juos žinantys prašome pranešti "Tėviškos žiburių" administracijai.

PARAMA LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

MOKA:
8 1/4 % už 90 dienų term. indėl.
8 1/2 % už 6 mėn. term. indėlius
8 1/2 % už 1 m. term. indėlius
8 3/4 % už 2 m. term. indėlius
9 % už 3 m. term. indėlius
9 % už 1 m. GIC mėn. palūkanas
10 % už 1 m. GIC invest. pažym.
10 % už 2 m. GIC invest. pažym.
10 % už 3 m. GIC invest. pažym.
8 % už pensijų planą (variable rate)
10 % už 1 m. term. pensijų planą
10 % už 2 m. term. pensijų planą
10 % už 3 m. term. pensijų planą
8 % už pensijų fondą – RRIF (variable rate)
6 % už taupymo s-tas
5 1/4-7 % kasd. palūkanų sąskaita
8 % virš \$10,000 kasd. pal. sąsk.
5 1/4 % už kasd. pal. čekių sąsk.

IMA:
už asmenines paskolas nuo ..... 11 %
už nekilnojamo turto paskolas (mortgages):
su nekeičiamu nuosimčiu
1 metų ..... 11 1/4 %
2 metų ..... 11 1/2 %
3 metų ..... 11 3/4 %
(fixed rate)
su keičiamu nuosimčiu
1, 2 ar 3 metų ..... 10 1/4 %
(variable rate)
Asmenines paskolas duodame iki \$65,000 ir mortgicijus iki 75% įkainoto turto. Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgicijai.

AKTYVAI virš 66 milijonų dolerių

Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydįje, bet ne daugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$15,000. Nemo-kamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. Gaunama pinigines perlaidas, kelionės čekiai (American Express).

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 3.30 v. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 8 v. vakaro; šeštadieniais – nuo 9 v. ryto iki 1 v. po pietų (Ilepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta)

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A6
Telefonas 532-1149

A. W. GARBENS REAL ESTATE INC.
121 Willowdale Ave., Suite 106, Willowdale, Ont. M2N 6A3.
Telefonai: 225-5699 arba 489-1543

Nekilnojamo turto įstaiga, tarnaujanti tautiečiams nuo 1951 metų. Lietuviams nuolaida namo pardavimo atveju.

Alfonsas Garbenis, sn. (tėvas) ir Alfonsas Garbenis, jn. (sūnus) – s a v i n i n k a i

Namų įkainojimo skyrius

HURONIA PROPERTIES APPRAISALS LIMITED
25 Pineneedle Dr. P.O. 174, Aurora, Ontario L4G 3H3
Telefonas (Toronto linija) 773-6480

ALFONSAS W. GARBENIS, jn., B. Econ. CRA, SRA, kvalifikuotas įkainotojas nuosavybės – mortgicijų, palikimų, investicijų, (V. Day Capital Gains) ir patarėjis kituose nekilnojamo turto reikaluose.

KINGSWAY NATIONAL REAL ESTATE LTD., REALTOR,
1614 Bloor St. West, Toronto, M6P 1A7
(Arti Toronto Lietuvių namų)

PERKANT – PARDUDANT NAMĄ AR KOKIĄ NEKILNOJAMĄ NUOSAVYBĘ, VISADA JUMS SĄŽINGINGAI IR DRAUGIŠKAI PATARNAUS

STASYS JOKUBAITIS.
30 metų patirtis vakarų Toronte ir High Parko rajonuose.

KINGSWAY NATIONAL
THE SIGN OF DISTINCTION

Tel. 535-2331 arba 537-2869

RE/MAX
renown realty ltd., realtor
an independent member broker

daiva t. dalinda, B.A.
associate broker

4887 dundas street west
islington, ontario M9A 1B2
res: 767-0999

232-2322

DEŠIMTIES METŲ PATYRIMAS
NEMOKAMAS NAMO ĮKAINOJIMAS

Sąžiningas, konfidencialus patarnavimas
Parduodant, perkant ar tik norint informaciją apie nekilnojamas nuosavybes prašom man paskambinti

Justinas Raškauskas

624-6336 namų 897-0068

ALLAN BROWN REAL ESTATE (Ont.) LTD., REALTOR
Toronto & Mississauga Real Estate Board
4078 Dixie Rd., Mississauga, Ont. L4W 1M4

TOTAL TRADES RENOVATING
151 Carlingview Dr., Unit 5, Rexdale, Ontario

- atlieku visus elektrinius darbus – namų, istaigų, įmonių
- parduodu ir įrengiu namų šildymo ir vėsinimo sistemas
- įrengiu aliumininius gaminius – lauko sienas, langus, duris, veidrodžius
- atlieku pagrindinius namų remontus – prausyklų, rūšių, padidinių namus, verandas
- uždengiu naujus stogus, išlieju įvažiavimus (driveways)

Bob (Gintas) Artickonis 674-1068

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

ris pirm. B. Mulroney, prieš trejetą metų pasirinkęs drąsiai laisvos prekybos idėją ir dėl jos susilaukęs opozicinių partijų priekaištų. Demokratas Havajų senatorius S. Matsunga pabrėžė, kad sutartis nepažeis kultūrinio Kanados savitumo, nes tas sritis ir toliau saugos jau veikiančios įstatymai. Negalima užmiršti, kad aštrios derybos dėl sutarties paragrafų vyko net dvejus metus. Akutaliausieji klausimai buvo rimtai išstudijuoti. Prez. R. Reaganas turbūt pasirašys sutartį patvirtinusi JAV kongreso įstatymą, nors jos įsigaliojimas 1989 m. sausio 1 d. nėra užtikrintas. Kanados parlamento atstovų rūmai sutartį patvirtino rugpjūčio 31 d., bet ji dabar yra sulaukta nerenkamų, o skiriamas narius turinčiame senate. Tad ministras pirm. B. Mulroney teisingai pabrėžė, kad sutartį abiejose pusėse patvirtino rinktus atstovus turinčios institucijos: JAV kongrese – atstovų rūmai ir senatas, Kanadoje – parlamente vadinami atstovų rūmai. Sukty manevrų ėmėsi tik paskirti liberalų daugumą turintis senatas, tiesiogiai neatsakingas valdžią renkančioms kanadiečiams. Liberalai senatoriai, vykdydami opozicijoje esančio savo partijos vado J. Turnerio reikalavimus, sustabdė rinktų parlamento atstovų priimtos sutarties patvirtinimą. J. Turneris nori, kad ministras pirm. B. Mulroney paskelbtų parlamento rinkimus, kol priimtos sutarties nėra patvirtinusi liberalų dauguma senate. Esą tegu sprendimą sutarties klausimu padaro patys kanadiečiai parlamento rinkimuose. Trukdymo taktiką vykdantys senato liberalai sutartį perdavė savo komitetui, kuris yra pasiruošęs pradėti kanadiečių apklausinėjimus įvairiose vietovėse.

Už Kanados ir JAV laisvos prekybos sutartį pasisakanti vedamąjį rugšėjo 20 d. paskelbė Toronte leidžiamas Kanados dienraštis "The Globe and Mail". Objektiviame žodyje dienraštis sveikina Kanadą, primindamas jau ir kitur veikiančias laisvos prekybos sutartis. Šiandien ekonominio V. Europos gyvenimo nebūtų įmanoma įsivaizduoti be jos Bendrosios rinkos, kuriai priklauso 12 valstybių, sudariusių šią organizaciją. Laisva prekyba naudojasi ir kitos šios valstybės. Tad visos V.

Europos valstybės jau yra atsiskiusios tarpusavio prekybai žalingų varžtų, tačiau dėl to jų tautinis savitumas nepasikeitė ir nesumenkėjo. Net ir Britanijos premjerė M. Thatcher tai yra priminusi nuogąstaujantiems kanadiečiams, atmetantiems laisvos prekybos sutartį su JAV. Bendroji rinka per ilgus metus nepažeidė nei tautinio Britanijos savitumo, nei jos politinio savarankiškumo. Ar verta dabar raudoti kai kuriems kanadiečiams, nusigandusiems laisvos prekybos sutarties su JAV? Pavojaus Kanados tautiniam savitumui neatnešė jau prie šidabrinės sukakties artėjantis laisvas keitimasis automobiliais ir jų dalimis. Automobilių gamyba Kanadoje yra sukoncentruota Ontario provincijoje, kurios liberalas premjeras D. Petersonas taip pat dabar šiaurės priešais laisvą visos Kanados prekybą su JAV. Laisva prekyba neseniai įvesta sutartimi kitoje žemės rutulio pusėje džiaugiasi mažoji Naujoji Zelandija su atskiru žemynu laikoma Australija.

Didžiausiu Kanados ir JAV laisvos prekybos priešu yra liberalus visada akiai remiantis dienraštis "The Toronto Star", save laikantis didžiausiu visose Kanadoje. Iš tiesų puslapių skaičiumi jis didžiausias. Šeštadienio laidą sunku bėpanėsti. Deja, puslapiai lūžta ne nuo žinių, o nuo juos užgriuvusių besaikių reklamų. Laisvos prekybos sutartį remianti metropolinio Toronto koalicija praėjusią savaitę įteikė protesto raštą Ontario spaudos tarybai. Esą dienraštis "The Toronto Star" skelbia skaitytojų klaidinančią informaciją apie JAV ir Kanados prekybos sutartį. Pirmenybė teikiama atrinktomis ir atitinkamai paruoštomis žinioms. Jos yra palankios liberalų vado J. Turnerio pradėtai kovai prieš konservatorių vyriausybės persamą laisvos prekybos sutartį, jo pastangoms sustabdyti sutarties patvirtinimą senate. Šia proga tenka pabrėžti, kad dabar jau visi laukia Kanados parlamento rinkimų. Spėjama, kad juos kiekvienu momentu gali paskelbti ministras pirm. B. Mulroney, pasinaudodamas liberalų senatorių trukdymo atnešta įtampa, krintančiu liberalų ir jų vado J. Turnerio populiarumu.

• Užsakykite "Tėviškes žiburias" kaip dovaną jaunavedžiams.

A+ JUOZUI KAZICKUI

mirus,

jo žmoną ELZBIETĄ KAZICKIENĘ nuoširdžiai
užjaučiame –

Julija Čegienė ir vaikai

A+ JONUI MIKOLAIČIUI

mirus,

jo seserį MARTĄ RADŽIŪNIENĘ su šeima nuoširdžiai užjaučiame –

G. J. Bakšai
J. J. Birgeliai
A. Krakauskas

SKAITYTOJAI PASISAKO

LIETUVIŠKŲ KLUBŲ VEŽYS

Seniau buvo pasijuokta, kad viena JAV-se lietuvių likvidavusi organizacija išsidalino pinigų, o vėliau perdavė muziejui. Dabar šį rudenį – Žemaičių kultūros klubas paminės savo aukštinę sukaktį. "Išde klubas turi nemažai lėšų. Tad nariams padengs visas minėjimo išlaidas restorane su šampanu ir vaisėmis". Ar tai nepriemena kultūros pilvo vėži, neradus niekur geriau sunaudoti bendro klubo pinigų. Užuojauta žemaičiams. V.M.

RAŠO IŠ LIETUVOS

Liepos 9 d. skubam į Vingio parką. Ten rinkomės mitingui 17 v. Aš su pažįstama jau buvom ten 16 v., kad gautume geresnę vietą. Ir tai jau radom nemažai žmonių. Buvo susitikimas su deputatais, kurie XIX suvažiavime atstovavo Lietuvai Maskvoje. Žmonės ėjo ir ėjo pavieniai, būriais, ir pulkais, nešdami priekyje Tautines Lietuvos vėliavas, užplūdo milžinišką aikštę; stovėjo vienas prie kito kai sėdėjo ant žolės atsisoję, tai visi mūro stovėjo. Aš sėdėjau estradoje po stogu. Ne taip buvo karšta. Minėta, kad buvo ir iš kitų miestų. Ne mažiau kaip 100.000 žmonių susibūrė!!

Tautinių vėliavų šimtai. Buvo labai įspūdingas susibūrimas. Daug kas kalbėjo, plojo, šaukė, dainavo ir 3,5 v. išbuvo – gražiai, kultūringai palikom parką.

Dabar daug rašo apie žvėrišką Stalino valdymą ir rusų ir mūsų spaudoje. Jau buvo keli mitingai, bet šitas gausiausias ir įdomiausias. Kalbėjo profesoriai, rašytojai, įvairių mokslų atstovai. Tai ne pokario metai!... X. Y.

MAHOMETONAS AR MUSULMONAS?

Rašau Jums, nes mėgstu "Tėviškes žiburias" ir gerbiu islamą. "Tėviškes žiburiams" įprasta islamo tikinčiuosius vadinti mahometonais. (Pavyzdžiui, rugpjūčio 23 d. nr. 34, 1 psl. "Pasaulio įvykiai" skiltyje. Islamo tikintieji vadina save musulmonais. Islamas yra atsidavimas Allai, vienam ir vieninteliam Dievui, o musulmonas yra asmuo, atsidavęs Allai – Dievui. Musulmoną vadinti mahometonu yra ne tik klaidinga, bet ir užgauli. Būdamas krikščionis, tikiu Kristų, Dievo Sūnų ir Mesiją. – gaunu ir priimu išganymą per Kristų. Tuo tarpu musulmonas netiki Mahometą, nei gauna

Optical Studio

OPTIKAS R. SCHMID
1586 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A7
(Prieš Lietuvos namus)

Telefonas 535-6252
Greitas patarnavimas, neapmokėtos kainos. Gaunami kontakto lėšiai (contact lenses).

MARIUS E. RUSINAS, turįs septynerių metų patyrimą, patarnauja visose pensijų srityse:

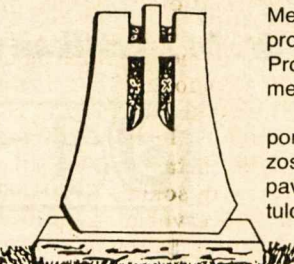
- RRSP – nuo 1 iki 10 metų garantuoti pajamėjimai
- RRIF pensijų fondas
- metinė renta (Annuities) – nuo 5 iki 20 metų išmokos abiem (vyriui ir žmonai) arba vienam (kitam mirus)
- įvairūs fondai (Segregated Funds) – gyvybės, sveikatos, grupinė drauda
- atstovauja visom gyvybės draudos bendrovėm
- klientų patogumui, susitarus, atvažiuoja į namus

Canada Life Assurance Company
390 Bay St. nr. 600, Toronto M5H 2Y2
Darbo (416) 868-0922, namų (416) 848-0320

GEO. H. CREBER MONUMENTS INC.

208 Kingston Rd., Toronto, Ont. M4L 1S7
Raštinės tel. 691-5712 Namų tel. 762-3502
694-1013 Roman Demkiw

Išstatyta 120 paminklų pavyzdžių – didžiausias pasirinkimas Toronte paminklų, sukurty tautiniais motyvais

Mes parpinam savo klientams braizinius bei proporcingus pagal mastelį planus patvirtinimui. Projektai ir skulptūros atliekami geriausių mūsų meistrų.

Naudojamas geriausias Š. Amerikos ir importuotas granitas. Užsakydami priimami bronzos ir granito plokštės, keramikos ir porceliano paveikslams, įrašams kapinėse, bronzos statuloms ir lemputėms.

Varžytinių kainos – visų projektų meistriškumas garantuotas.

bei priima išganymą per Mahometą. Jis tiki Allą – Dievą, gauna ir priima išganymą iš Allos – Dievo. "Dabartinės lietuvių kalbos žodynas" turi žodį "mahometonas" ir "mahometonizmas". Ir "mahometonizmas" nėra tinkamas žodis islamui pavadinti. Žinau, kad "Tėviškes žiburiai" pasižymi tikslia kalba. Ar nebūtų verta ir islamo tikintįjį vadinti tiksliu pavadinimu?

Antanas Rubšys

Red. pastaba. Lietuvių kalboje yra įsitvirtinęs pavadinimas "mahometonas", išreiškiantis Mahometo sekėją, panašiai kaip liuteronas – Liuterio tikybos išpažinėją. Toks pavadinimas, matyt, įsigalėjo dėl to, kad yra savaime aiškus. Jis yra vartojamas ne tik praktiniame gyvenime, bet ir raštijoje (pvz. "Lietuvių enciklopedijoje"). Teologiškai, žinoma, tikslesnis pavadinimas yra "musulmonas", nes išreiškia tos tikybos bei jos išpažinėjo esmę. Galimas dalykas, kad mūsų kalbininkai ir kiti rašto žmonės, paveikti teologų, ims vartoti tikslesnį pavadinimą "musulmonas" vietoje "mahometono". Dabarties lietuvių kalbos žodynai nurodo abu pavadinimus.

PARKAS LIETUVA (Park Lithuania)

Dažnai važiuoju Keele gatve ir vis žvilgtelėjęs matau tą pačią palengva pūvančią lentą su užrašu "Park Lithuania". Prieš kiek metų, rodos Toronto šaulių kuopa, taip intensyviai kovojo išgarsinti Lietuvos vardą, būtent pavadininti bent kurį parką Lietuvos vardu. Atrodo, jiems gerai pavyko. Ir teko nugirsti, kad yra įsteigtas komitetas, kuris rūpinsis, kad būtų pastatytas paminklas su Lietuvos vardu, bet deja, komitetas užmigo letargo miegu ir nieko daugiau negirdėti.

Teko išgirsti, kai kas esą įieško didelio akmens, kurio niekas nurišti nepajęgtų. Gal dar ir ilgai jo įieškos? Tačiau laikas supūdins tą medinį užrašą ir vargu ar kas kitas naują uždės. Ukrainiečiai ir lenkai prisistatė įvairiose vietose paminkly, tačiau mes, lietuviai, esame ar nepajęgtūs, ar apsilėidę įamžinti Lietuvos vardą.

Stasys Prapakas

Prieš ir po ...

Prieš vedybą šluosčiau būsimosios džiaugsmo ašaras, o po vedybų – lėkštes, – paaiškino vedęs draugas.

Tėviškes žiburiai • 1988. IX. 27 — Nr. 39 (2014) • psl. 9

Advokatė

JOANA E. KURAS, LL.B.

kartu su advokatu Petru Šimonėliu perėmė a.a. advokato Algio Puterio bylas ir testamentus

3425 Dundas St.W., Suite 200 prie Windermere Ave.,
Toronto, Ontario M6S 2S4
Telefonas (416) 763-3362

Advokatas

ALGIS S. PACEVIČIUS, B.Sc., LL.B.

2 Jane St., Suite 500 Telefonai:
Bloor ir Jane gatvių kampas įstaigos (416) 762-7393
Toronto, Ontario M6S 4W3 namų 233-0303

Advokatas VIKTORAS E. RUDINSKAS, B.C.L., LL.B., M.B.A.

Ontario ir Kvebeko teisininkų organizacijų narys, dirba firmoje advokatų Anderson, Sinclair, Walters, Shaw & Mooney. Barristers and Solicitors. Patent & Trade Mark Agents

Toronto:
Suite 209,
3416 Dundas St.W.
Toronto, Ontario M6S 2S1
767-2127

Mississauga:
Suite 200, Plaza One,
2000 Argentia Road, Mississauga,
Ontario, L5N 1P7,
821-8522 TELEX: 06-960168

Advokatas

PETRAS K. ŠIMONĖLIS, B.A. M.L.S. LL.B.

kartu su advokate Joana Kuraite perėmė a.a. advokato Algio Puterio bylas ir testamentus

3425 Dundas St.W., Suite 200 Telefonai:
prie Windermere Ave. įstaigos (416) 763-3362
Toronto, Ontario M6S 2S4 namų 621-2136

Vaidotas Jonynas, M.B.A., C.F.A. Telefonas (416) 864-2734

- Turi daugiau kaip 10 metų patyrimo investicijų srityje
- Aukso kasyklų analizuotojas
- Asmeniška pataria apie "T-Bills", "Canada Savings Bonds", RRSPs, "Mutual funds"
- Sąžiningai patarnauja lietuviškai arba angliškai

Moss, Lawson & Co. Limited
48 Yonge Street, Toronto, Ont. M5E 1G7

west realty inc., realtor
an independent member broker

Juozas (Joseph) Norkus
namų pirkimo ir pardavimo atstovas

patarnauja lietuvių kalba
Nemokamas namų įvertinimas

Lietuvių pensininkų namuose "Vilnius" I-me aukštė.

1700 bloor street west
toronto, ontario M6P 4C3

769-1616

DRAUDA

"ALL THE CHOICE IN THE WORLD"

MASKELL INSURANCE BROKERS LTD. (Savininkas Balys Maskeliūnas)

Tel. 251-4864, 251-4025, 251-4824 • Namų: 277-0814

2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403
Toronto, Ontario M8V 1C6

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 20 METŲ PATIRTIS
• ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

DRESHER INSURANCE & REAL ESTATE BROKERS

233-3334 – 231-2661 – 231-6226

3830 B Bloor Street West Islington, Ontario M9B 1K8

Lietuvių kalba patarnauja – V. DREŠERIS ir RIMA (Petkutė) DREŠERIENĖ

Darbo valandos: 10 v.r. – 7 v.v., šeštadieniais – 10 v.r. – 2 v.p.p.
Narys "Better Business" biuro

Patarnavimas – greitas ir tikslus!

V. Dauginis – telefonai (416) 533-1121 (416) 822-8480

* GAISRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *
* GYVYBĖS * KOMERCINĖ *

DRAUDA — INSURANCE
Walter V. Dauginis Insurance Broker Limited,
1613 Bloor St. West, Toronto, Ont., M6P 1A6
(416) 533-1121

Jei norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informaciją, prašau man paskambinti.

Prizadu mielai ir sąžiningai patarnauti.

Lina Kuliavienė tel. 534-7788
431 Roncesvalles Ave., Toronto, Ontario

"Dievas teikia mums meilę, kad mylėtume tą, kurį Jis mums duoda"

The Loughheed & Barnard Funeral Home

252 Regent Street South
Sudbury, Ontario P3C 4C8
Telefonas: (705) 673-9595

T. ir T. SERVICE CENTRE GARAŽAS

1814 Berkel Rd., Mississauga L4X 1M7

Telefonas: 625-0707 Savininkas – Tom Thompson

homecentre inc., realtor
an independent member broker

birute spudas, B.A.
sales representative

Perkant, parduodant ar dėl informacijų skambinkite, mielai patarnausiu

1280 dundas street west
toronto, ontario M6J 1X7
res: 445-9469

535-2500

1988 metų EKSKURSIJOS

Į VILNIŲ IR KITUS EUROPOS MIESTUS

6. Rugpjūčio 17-31. Vilnius 11 d. \$2284.00 dar yra 3 vietos
7. Rugsėjo 7-21. Vilnius 11 d. \$2284.00 dar yra 15 vietų
8. Spalio 10-19. Vilnius 7 d. \$1695.00 dar yra 7 vietos

KLM lėktuvai Torontas – Maskva su persėdimu Amsterdam. Patirtis Vilniaus grupių organizavime daugiau 20 metų. Neapsiriks, pasirinkite mano organizuojamas grupes, kurias tvarkau su Inluristu per "Kentours" Toronte nuo 1962 m. Rugsėjo 7-21 grupę numatęs lydėti aš pats. Kaip lietuviška patarlė sako: Senas jautis vagos negadina. Jei dar nesate pasinaudoję, pamėginkite – išitikinsite.

Smulkesnių žinių skambinti arba rašyti žemiau nurodytu adresu

V. BAČĖNAS

KENNEDY TRAVEL BUREAU LTD.
296 Queen St. W., Toronto, Ontario M5V 2A1

Visais keliomis reikalais kreiptis:
V. BAČĖNAS
tel. (416) 593-0600

TORONTO

Anapilio žinios

— Puikiai praėjo iškilmingoji parapijos šventė-atlaidai. Dalyvavo vysk. P. Baltakis, OFM, vysk. M. Pearce Lacey ir apylinkės lietuviai kunigai. Pamaldų metu giedojo parapijos choras, vadovaujamas muz. J. Govėdo, sol. S. Zieme-lytė ir sol. M. Bizinkauskaitė-Bildienė. Vaisių metu programą atliko "Sutartinė" (Z. Gorklytė, D. Gorklytė ir D. Pargauskaitė), vadovaujama N. Benotienės, o taipgi V. Krausaitė. Staigmena buvo iš Lietuvos atvykusių menininkų dalyvavimas programoje.

— Sutvirtinimo sakramentą iš vysk. P. Baltakio, OFM, priėmė Dalia Baliūnaitė, Kristina Baliūnaitė, Daina Batūraitė, Ramunė Gaizytė, Linas Narušis, Lina Paulionytė, Rimas Pečiulis, Renata Stas, Petras Steponaitis ir Katrytė Yanni.

— Pakrikštyti: Arūno ir Vidos (Rociūnaitės) Duliūnų dukrelė Janina-Liucija; dr. Algio ir Viltės (Zubrickaitės) Valiulių sūnus Algis-Vytas-Antanas.

— Rugsėjo 23 d. palaidota a.a. Kristina Chalmers, 35 m. amžiaus. — Aukštojo Lietuvos kultūros muziejui Anapilyje \$1000 — H. Sakalauskas; \$40 — S. Žulpa. Šiuo metu statybai jau surinkta \$120,039.59. — Aukštojo parapijos skolos numokėti: \$1000 iš a.a. Apolinaro Čepaičio palikimo, \$200 Č. Pšezdieckis, H. Sakalauskas; \$100 — P. Bridickas, P. A. Šimonėliai; \$50 — J. V. Šimkai, V. Ivanauskas, J. Kvederys.

— Mišios, spalio 2, sekmadienį, 9.30 v.r. už a.a. Mamertą Girę, 11.00 v.r. už parapiją. Wasagoje 11.00 v.r. už a.a. Feliksą Noreiką.

Lietuvių namų žinios

— A. a. Kotrynos Margienės atminimui lietuvių slaugos namams aukojo: \$1000 — J. K. Margiai; \$50 — dr. A. M. Valadka, J. Z. Stravinskas, Viktoras ir Teresė Gražuliai, A. L. Suzak; \$40 — V. Gudaitis; \$25 — T. B. Stanulijai; \$24.09 — J. J. Margiai iš Franksville, Wis. \$20 — A. Blūdžiū, E. Bersienienė iš Hamiltono, E. G. Kuchalskiai, B. Sapijonienė. Iš viso \$1,374.09. Aukos slaugos namams priimamos "Paramoje", "Talkoje" ir Prisikėlimo parapijos kooperatyve. Iš viso statybos fonde yra \$84,556.69.

— Sekmadienio popietėje dalyvavo 270 asmenų. Svečių knygoje pasirašė: dr. Nijolė Klimaitienė, Žilvinas Valikonis iš Kauno, Bronius Bireta, Vida Ruseckienė, Roberta Valikonytė, Julija Zakarevičienė iš Vilniaus, Rimas Jurcevičius iš Vilijos, Kauno rajono, Bettina Wehrauch iš Štutgar- to, V. Vokietijos, Gražina Ulrich iš Šveicarijos, Janina ir Antanas Mačiuliai iš San Francisko, Audra Albrechtienė iš Sudburio, Klau- dijus Kuncevičius iš Montrealio. — Lietuvių šachmatininkų klubas spalio 2, sekmadienį, 1.00 v.p.p., Lietuvių namuose, šaukia šachmatų klubo visuotinį susirinkimą. Buvę šachmatininkai ir mėgėjai prašomi dalyvauti.

—LN vyrų būrelio visuotinis susirinkimas įvyks rugsėjo 30, penktadienį, Kunigaikštienės Birutės menėje (buv. pensininkų kamb.). Vakariene — 6.30 v.v., susirinkimas — 7.30 v.v. Nariai ir norintys įsijungti prašomi gausiai dalyvauti.

Toronto pensininkų mezgimo būrelis renkasi į "Vilnius Manor" patalpas spalio 3, pirmadienį, 10.30 v.r. Laukiamie visu atsilankant, kviečiame ir naujas.

Valdyba

A. a. Marijos Savokaitienės dviejų metų mirties metinės — rugsėjo 25 d. Ji nuolat prisimenama ir pasiilgstama dukters Rūtos ir vaikaičių — Jason bei Ryan.

Dr. Gina J. Gincauskaitė optometristė

1551 Bloor Street West, Toronto, Ont. M6P 1A5 (prie Lietuvių namų)
Priima pacientus pagal susitarimą
Telefonas 532-7115
Susitarus priima pacientus ir vakarais

UKRAINIEČIŲ IMPORTO IR EKSPORTO BENDROVĖ

FIRCHUKS

Siunčiame siuntinius į Lietuvą.

Turime moteriškų, vyriškų bei vaikiškų drabužių. Taip pat 220 voltažo radijų ir vaizdajuosčių rekordavimo aparatų.
610 Queen St. W., Toronto, Ont., M6J 1E3. Tel. 364-5036

Prisikėlimo parapijos žinios

— Praeitą sekmadienį per 10.15 v. Mišias pamokslą sakė vysk. Paulius Baltakis, OFM, o per visas kitas Mišias — kun. Antanas Saulaitis, SJ.

— Šv. Pranciškaus trečiojo ordino mūsų parapijos kongregacija, vietoj pirmo mėnesio ketvirtadienio, Šv. Pranciškaus šventę, kuri yra antradienį, iškilmingai švęs ateinantį sekmadienį, spalio 2 d., organizuotai dalyvau- dami 10.15 v. Mišiose. Kongrega- cijos pirmininkas yra J. Zakas (534-5654), į kurį prašom kreip- tis visais Trečiojo ordino kon- gregacijos reikalais.

— Rugsėjo 27 palaidotas a.a. Kazys Aranauskas, 82 metų. — Pakrikštytos dvydukės: Mo- nika-Marija ir Laurene-Danutė, Danutės (Kuzmaitės) ir Lawrence Karnis dukrelės.

— Ateinantis šeštadienis mėne- sio pirmasis. Gyvojo Rožinio drau- gijos nariai renkasi Rožinį kal- bėti 10.30 v., Mišios 11 v.r. Pen- sininkų namuose "Vilnius" Mišios 5 v.p.p.

— Pirmoji Komunija bus 1989 m. gegužės 7 d., pirmą gegužės mė- nesio sekmadienį. Tėvai, kurių vaikai yra 7 metų amžiaus, pra- šomi juos registruoti parapijos raštinėje. Bus mokoma lietuvių ir anglų kalbomis.

— Pardavinėjami pakvietimai- bilietai į parapijos ir parapijos choro 35-mėčio vakarienę salėje po 10.15 ir 11.30 v.r. Mišių. Iškil- mės vyks lapkričio 19-20 d.d. — Parapijai aukojo: \$1000 — a.a. Apolinaras Čepaitis (testamentu); \$570 — A. R. Rygeliai; \$300 — A. Basalykas; \$100 — N. Preibienė, A. V. Lukai, V. A. Kulniai, M. Bul- vičienė, J. Vaičiūnas, G. Ado- maitis-Zabiela; \$70 — A. Ripke- vičiai, B. Kerulienė; \$60 — M. Ra- džiūnienė; \$50 — K. Jukevičienė, A. Gaidelienė; relig. šalpai: \$100 — J. Vaičiūnas; vyskupo fundui: \$100 — Vl. Skirgaila; Kanados vys- kupų rinkliavai: \$50 — St. Pov- lenskis; a.a. kun. A. Grauslio pa- minklui: \$100 — Pr. Skrupskas; "Aušros" klubui: \$200 — L. Kirki- las.

— Mišios spalio 2, sekmadienį, 8.30 v.r. — už a.a. Tomą Prakapą, 9.20 v.r. — už a.a. Mariją Vali- lienę, 10.15 v.r. — už a.a. Aušrą Sapijonytę, už Bronių Švedą, tre- tininkų intencija, 11.30 v.r. — už parapiją, 7 v.v. — padėkos inten- cija.

PLJS žinios

Valdybos posėdis buvo rugsėjo 12 d.

Antrasis PLJS žiniaraštis skai- tytojus pasiekė spalio mėnesį. Su- sidomėje gali atsiti metinė \$10 prenumeratą į PLJS raštine, 1011 College St., Toronto, Ont. M6H 1A8.

PLJS reagavo į Ignalinos įvy- kius tarptautinėje arenoje.

PLJS remia "Svajonės aidų" gru- pę, kuri ruošia koncertus ketu- riuose pasaulio kontinentuose.

PLJS remia Ed. Punkrio plokste- lę "Aš ir Tu". Ją galima įsigyti PLJS raštinėje.

PLJS politiniams skyriui pri- klauso "infotinklas", kuris yra pa- saulinio masto informacijos tink- las, skleidžias informaciją apie Lietuvą. Šis projektas stipriai veikia.

1990 m. vasarą, Helsinkio sutar- ties 15 metų sukakties proga PLJS ruošia roko koncertą Amerikoje. Ieškome grupių kurios norėtų pa- sirodyti. Jei yra susidomėjusių, prašome kreiptis pas Dainą Ka- lendraitę, roko koncerto organi- zacinio komiteto pirmininkę, 10 Moorshead Dr., Etobicoke, Ont., M9C 2E8, tel. (416) 621-2332. Pra- šome taip pat atsiti pavyzdį savo muzikos įrašytos juostelė- je. Ieškome taip pat žmonių, ku- rie norėtų prisidėti prie orga- nizinacinio bei lėšų telkimo komi- tetų.

Efektiniai veikti reikia lėšų, tad prašome siųsti aukas į PLJS raštine. Iš anksto nuoširdžiai dė- kojame.

A. a. Povilo Štuopio dviejų metų mirties prisiminimui "Tėviškės žiburiams" Albina Štuopienė aukojo \$100.

A. a. Olgos Pranskūnienės atminimui vietoje gėlių "Tė- viškės žiburiams" Albina Štu- pienė aukojo \$20.

Spalio 9, sekmadienį, 3 v.p.p., Toronto Lietuvių namuose rengiamas

"VARPO" ŠIMTMEČIO MINĖJIMAS

Paskaitą — "Varpas" ir varpininkai: šimtmetis kovų už tautos laisvę ir gerovę — skaitys dabartinis "Varpo" redaktorius A. Kučys iš Čikagos.

Meninę programą atliks sol. R. Strimaitis, sol. V. Verikaitis ir pianistė L. Paulauskaitė-Kanovičienė.

Visus kviečia dalyvauti —

LN kultūrinė komisija ir Kanados lietuvių žurnalistų sąjunga

KANADOS BALTIEČIŲ FEDERACIJA

rengia simpoziumą tema

"Baltiečių veiklos vystymasis Kanados visuomenėje"

1988 m. spalio 16, sekmadienį, 9.30 v.r. iki 3 v.p.p., Tartu College 310 Bloor Street West, Toronto, Ont.

Dabartiniai įvykiai Baltijos kraštuose reikalauja Kanados baltiečių bendruomenės prisidėjimo prie laisvės kovos. Tam reikalinga naujų kūrybinių veiklos metodų įvairo- sė. Visa eilė prityrusių veikėjų bei žurnalistų duos pasiūlymų, gairių ir konkrečių nuro- dymų, kaip priėti prie įtakingų asmenų ir organizacijų, kaip paveikti viešąją nuomonę ir naudotis žinių agentūromis.

Pietų metu kalbės buvęs "The Toronto Sun" ir dabartinis "The Ottawa Sun" dienraščių redaktorius Peter Worthington.

Įėjimo kaina: \$10 (įskaitant pietus).

Visus maloniai kviečia dalyvauti.

Kanados baltiečių federacija

1988 m. spalio 16, sekmadienį, 3 v.p.p., Toronto Lietuvių namų Karaliaus Mindaugo menėje įvyks

KONCERTAS

Lietuvių slaugos namams

Programoje: sol. Marytė Bizinkauskaitė-Bildienė

sol. Vaclovas Verikaitis

muz. Jonas Govėdas

pianistė Veronika Krausaitė

Įėjimas — \$6.00

Koncerto bilietai platinami LN

sekmadieniais pas LN moterų

būrelio nares ir prie įėjimo.

Po koncerto kava ir pyragai.

TLN moterų būrelis

OHOSP

ONTARIO HOME OWNERSHIP SAVINGS PLAN

Prisikėlimo parapijos kredito kooperatyvas Toronto

* PRANEŠAME, kad nuo š.m. spalio 1 d. mūsų koope- ratyvas, norintiems susitaupyti ir pirkti pirmąjį namą, atidarė naują taupymo sąskaitą — OHOSP.

* Tai naujas Ontario provincinės valdžios įstatymu priimtas taupymo planas padėti jaunosms šeimoms įsigyti PIRMAJĄ namą, butą arba kondominiumą.

* Į šią sąskaitą leidžiama kasmet per 5 metus įnešti po \$2,000 vienam asmeniui, \$4,000 šeimai. Tokiems taupytojams valdžia padės gražindama pajamų mo- kesčius iki \$500 (šeimai iki \$1,000) metams.

* Gražinamų pajamų mokesčių sumos dydis priklaus- sys nuo taupytojų metinių pajamų dydžio.

* Daugiau informacijų Jums gali suteikti vedėjas R. Underys arba jo pavaduotoja R. Norvaišaitė. Mūsų telefonai: 532-3400 arba 532-3414.

Š. m. spalio 2, sekmadienį, 3 v.p.p., Toronto Lietuvių namuose

dr. M. Arštikaitė-Uleckienė skaitys

PASKAITA

"AKIŲ KATARAKTOS IR JŲ GYDYMAS"

Bus atsakoma į klausimus.

Įėjimas nemokamas.

Rengia: Lietuvių namų kultūrinė komisija

Elektroninio importo bendrovė ieško lietuvių,

kuris dirbtų arba turėtų bent kokį ryšį elektroninių gaminių srityje. Perkame elektroninius gaminius ir norime surasti tos srities agentą.

Suinteresuoti prašome kreiptis į

Australian Aviation Electronics, 752 Hamton St., Melbourne 3187, Australia Tel. 03592-6344. Telex. 03592-3012

A. a. Balio Bakevičiaus at- minimui Ona ir Jonas Ado- maičiai iš Sunny Hills, FL, "Tėviškės žiburiams" auko- jo \$10.

A. a. Balio Bakevičiaus at- minimui Kanados lietuvių fon- dui aukojo: \$25 — J. G. Skai- tys, J. R. Pleinys. Nuširdi pa- dėka. KLF

MONTREALQUE

Montrealio lietuvių Vinco Krė- vės akademino sambūrio premi- jos vertinimo komisija, sudary- ta iš dr. Jūratės Ciplijauskaitės- Tanner, dr. Ilonos Gražytės-Mazi- liauskienės, dr. Henriko Nagio, Andriaus Valevičiaus ir Arūno Staškevičiaus, rugsėjo 22 d. posė-

dyje svarstė atsiųstus grožinės literatūros veikalus, išleistus 1986 ir 1987 metais. Neradus nei vieno kūrinio, kuris atitiktų premi- jos literatūriniais reikalavi- mams, vertinimo komisija nu- sprendė premiją atidėti iki 1990 metų.

Greitas ir tikslus patarnavimas

Tel. Bus.: 722-3545 PETRAS ADAMONIS
Res.: 256-5355 C. I. B.

GAISRAS - AUTOMOBILIAI - ATSAKOMYBĖ - GYVYBĖ

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

3907A Rosemont Blvd., Montreal, Que. H1X 1L7

LITAS

MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1475 DeSeve St., Montreal, Que. H4E 2A8

Tel. 766-5827; 766-5830

Skyriai: 3907A Rosemont Blvd. ir Šv. Kazimiero parapija

VISI BANKINIAI PATARNAVIMAI

AKTYVAS — virš \$23,000,000 REZERVAS — virš \$750,000.

MOKA UŽ:

Certifikatus	10 %	Taupymo — special.	5 1/2 %
Term. indėlius:		Taupymo — su gyv. dr.	5 1/4 %
1 metų	9 %	Taupymo — kasdienines	5 %
180 d. - 364 d.	8 1/4 %	Einamos sąsk.	4 1/2 %
120 d. - 179 d.	8 %	RRIF — RRSP — term.	10 %
60 d. - 119 d.	7 3/4 %	RRIF — RRSP — taup.	6 1/2 %
30 d. - 59 d.	7 1/2 %		

IMA UŽ:

Nekiln. turto nuo 11 1/4 %, asmenines — nuo 12 1/4 %

Informacija apie naujausias palūkanas "Lite"

KASOS VALANDOS:

	1475 DeSeve 3907A Rosemont	Šv. Kazimiero par.
Pirm., antr., treč.	9.00-3.00	—
Ketvirtadieniais	12.00- 8.00	4.00-8.00
Penktadieniais	10.00- 6.00	2.00-6.00

GERBIAMA NAŠLIUKE PENSI- NINKE! Jeigu esi sveika ir nori linksmiau gyventi su lietuvių pen- sininku — rašyk man! Esu našlys, sveikas, su gera pensija, gerai me- džiagiskai bei dvasiškai pasiruo- šęs toliau gyventi, nors ir gyven- imo tekme dirba pensininkų nenau- dai. Paslaptis bus išlaikyta. Rašyti: "Tėviškės žiburių" administracijai, pažymint ant voko "Kauniškiui".

FLORIDOJE IŠNUOMOJAMAS at- skiras namas su garažu, baldais ir virtuvės indais, 2-jų miegamųjų ir 2-jų prausyklų. Skambinti 1-904-489-9035.

PARDUODAMAS vieno miegamo- jo butas New Port Richey, Flori- doje. Rami vieta, netoli parduotu- vių. Kaina \$23,000. Skambinti tel. 813-845-8919.

ATLIEKAM mūrinimo darbus iš plytų, blokų ir taisome senus pasta- tus. Skambinti Alfonsas tel. 536-3456 Toronto.

NEKALTAI PRADĖTOSIOS MA- RIJOS SESERŲ vedamas darželis pradėjo naujus mokslo metus ir priima vaikučius nuo 2,5 iki 5 metų. Kreiptis tel. 534-5773 Toronto.

MIKOLAINIS VALTERIS atlieka staliaus, plytelių dėjimo, vonių, tualetų ir prausyklų įrengimo dar- bus už prieinamą kainą. Skambinti tel. 769-5024 Toronto.

Metinė "TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ" pre- numerata — oro paštu 70 dolerių visuose laisvojo pasaulio kraštuose.

Turner & Porter

laidotuvių namai

436 Roncesvalles Ave,

Toronto 3, Ont.

Tel. 533-7954

PEEL CHAPEL 2180 Hurontario St., 279-7448

RONCESVALLES CHAPEL 436 Roncesvalles Ave., 533-7954

YORK CHAPEL 3357 Bloor St. W., 769-0119

Turner & Porter

CHESINGTON LIMOUSINES

vestuvėms, gimnazijos, universiteto mokslo užbaigimo ir kitom progom.

Lietuviams nuolaida

C. Jason (Jasiūnas) Toronto

Tel. (416) 624-8181

EUROPEAN CATERING

Gaminamas maistas visom progom, parūpinama salė, muzika, gėlės, sutvarkomi gėrimų (baro) reikalai. Skambinti bet kuriuo laiku: An- tanas Gataveckas tel. (416) 234-0243 Toronto.

Lietuviška baldų dirbtuvė Trout Creek

Daromi nauji minkšti baldai ir aptraukiami seni PIGIA KAINA. P. Lubys, telefonas(705) 723-5522

FUTURE.I

REAL ESTATE LTD. REALTOR

Nijolė Bates

Namų pirkimo bei pardavimo bendrovės atstovė

verslo 769-3300

namų 769-1835

• Patarnauja lietuvių kalba.

• Nemokamas namų įvertinimas

130 Kennedy Avenue,

Toronto, Ontario M6S 2X9

Ne tik namai.

bet ir jūsų ateitis